

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 4, 2008

Vol. XCIX Nr. 66

NATO neatvėrė durų Ukrainai, Gruzijai ir Makedonijai

NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer (k.) ir JAV prezidentas G. W. Bush susitikimo Bukarešte metu. Reuters nuotr.

Bukareštas, balandžio 3 d. („Reuters“/BNS) – NATO patvirtino, kad netrukus oficialiai pakvies Balkanų kaimynes Kroatiją ir Albaniją įstoti į šią karinę sąjungą, bet dėl Graikijos priešinosi atidėjo kvietimą Makedonijai. Vienas NATO pareigūnas sakė, kad kvietimai jau pat-

virtinti ir kad viskas oficialiai bus atlikta vėliau, kai Kroatijos ir Albanijos vadovai dalyvaus specialioje sesijoje su NATO šalių vadovais.

Albanijos premjeras sakė, kad NATO užtikrins Albanijai laisvę, bet pridūrė, kad delsimas pakviesti Makedoniją gali padrasinti radikalius

elementus ir padidinti neramumus Balkanuose. Graikija pasisakė prieš Makedonijos stojimą, kol bus išspręstas ginčas dėl Makedonijos pavadinimo vartojimo.

Makedonija paskelbė pasitraukianti iš NATO viršūnių susitikimo, kai Graikija neleido Sąjungos vadovams pakviesti Makedonijos į šią karinę ir politinę organizaciją, nes lig šiol nesutarė dėl šios valstybės pavadinimo. Nuo Jugoslavijos 1991 m. atsiskyrusi Makedonija vadinama lygiai taip pat, kaip ir šiaurinė Graikijos provincija. Todėl Atėnai reikalauja, kad Skopjė savo valstybės pavadinime dar pridurtų koki nors žodį, pavyzdžiui, Naujoji Makedonija, arba Aukštutinė Makedonija.

NATO viršūnių susitikimo dalyviai nepakvietė Ukrainos ir Gruzijos prisijungti prie NATO Narystės veiksmų plano, bet pareiškė ketinimą pradėti politines konsultacijas su Kijevu ir Tbilisiu dėl to. Šaltiniai susitikimo užkulisuose **Nukelta į 6 psl.**

Ignalinos AE veiklos pratęsimas netinka Europos Komisijai

Vilnius, balandžio 3 d. (BNS) – Europos Komisijos (EK) Energetikos ir transporto direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojas D. Ristori pareiškė, jog Ignalinos atominės elektrinės (IAE) darbo pratęsimas nėra tinkamas būdas EK, tuo tarpu Lietuvos Vyriausybės derybininkas su EK Aleksandras Abišala teigė po-

kalbyje neišgirdęs, kad apie tai su Komisija nebus kalbama apskritai.

D. Ristori, susitikęs su ministru pirmininku Gedimynu Kirkilu, kelis kartus pabrėžė, jog Lietuva uždaryti IAE iki 2009 m. pabaigos yra įsipareigojusi teisiškai. „Mes nesvarstome 2-ojo bloko darbo pratęsimu. Tai teisinis klausimas. Jei Lietuvoje bus su-

dėtinga ekonominė padėtis, mes tą turėsime įvertinti, kad būtų užtikrintas energijos tiekimo saugumas, tačiau, mūsų nuomone, Ignalinos AE 2-ojo bloko darbo pratęsimas nėra tinkamas variantas“, – žurnalistams sakė D. Ristori.

A. Abišala tikino, kad Ignalinos AE teisinis klausimas yra sudėtingas, tačiau Lietuva neketina pažeidinėti sutarčių, o bandys ieškoti išeičių. G. Kirkilas pokalbio turinio nekommentavo.

Šiame numeryje:

- **Sporto apžvalga. Futbolas. Beisbolas (p. 2, 8)**
- **Kai demokratija nepatogu (p. 3)**
- **D. Puškorienė: Teisę į LR pilietybę turi visi lietuviai, kur begyventų (p. 4)**
- **ŠALFASS slidinėjimo kelionė Aspen (p. 5)**
- **Kaip kalbame ir rašome (p. 8)**
- **Juozapėlis (3) (p. 9)**
- **Leidyklos „Niekio rimto“ knygos pelnė IBBY apdovanojimus (p. 10)**

Valiutų santykis

1 USD — 2.21 LT
1 EUR — 3.45 LT

Gediminas Kirkilas lieka vadovauti Vyriausybei

Vilnius, balandžio 3 d. (ELTA) – Ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas, įveikęs jam parlamentarų grupės pradėtą nepasitikėjimo procedūrą, išsilaiškė premjero pareigose.

Ministras pirmininkas G. Kirkilas. ELTA nuotr.

Seimas priėmė nutarimą, kuriuo pritarė premjero atsakymams ir išreiškė pasitikėjimą juo. Iš Seimo tribūnos G. Kirkilas atmetė jam parlamentarų pareikštus priekaištus, tvirtindamas, kad jo vadovaujama Vyriausybė padarė, ką galėjo, nors ir neišvengė klaidų. Jis pateikė savo atsakymus į grupės Seimo narių jam pareikštą nepasitikėjimą. „Tikiuosi, kad mano atsakymai jus patenkino, ir mes per daug nepolitikuodami kartu su Seimu galėtume nuveikti nemažai darbų, labai reikalingų Lietuvai“, – sakė G. Kirkilas. Anot jo, neatidėliotinų sprendimų reikalauja visų pirma energetika, Lisabonos sutarties įdiegimas, finansiniai procesai, infliacijos suvaldymas.

Todėl, mano požiūriu, bet koks politikavimas ir ypač vykdomosios valdžios nepastovumas papildomų pliusų šioje srityje tikrai neatneš. Bet jeigu Seimas turi galimybę sudaryti kitą Vyriausybę – tai yra Seimo valia. Jeigu ne – kviečiu visus ir toliau kartu dirbti“, – paragino G. Kirkilas.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Seime įkurta maldos grupė

Vilnius, balandžio 3 d. (BNS) – Seime įkurta maldos grupė, kuri, kaip skelbiama, stengsis, kad šiandieninė politika atitiktų krikščioniškas vertybes.

Tėvynės sąjungos frakcijos narys Egidijus Vareikis sakė, kad jau antri metai dalis Seimo narių ir parlamento darbuotojų renkasi Dievo žodžio klausymui ir bendrai maldai Popiežiaus Jono Pauliaus II auloje Seime. Neformalioje aplinkoje skaitomas Šventasis raštas, diskutuojama apie krikščioniškąsias vertybes ir politiką.

Seimo Statuso 42 str. numato, kad „bendriems interesams konkrečiu klausimu įgyvendinti Seimo nariai gali jungtis į laikinąsias grupes“.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-03-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

„Lituanicos“ futbolininkai pradeda pirmenybes lauke

Čikagos „Lituanicos“ vyrų futbolo komanda gyvuoja jau 58 metus. Ji naują pirmenybių sezoną 2007–2008 metų „Metropolitan“ lygos pirmenybėse balandžio 6 d. pradės antrąjį – pavasario ratą.

Mūsiškiai rungtyniaus su „Belgrade“ vienuolike, kuri pirmame rate buvo 6-oje vietoje (turėjo 11 taškų). Lietuvių komanda buvo viena pakopa aukščiau – penktoje vietoje (13 taškų). Pirmąją vietą rudens rate užėmė

„Real FC“ (18 taškų), toliau ėjo trys ekipos („Zrinski“, „Lions“, „Kickers“) su 15 taškų.

Bus rungtyniaujama „Belgrade“ aikštėje Homer Glen, IL (139-ta ir Bell Rd., prie Home Depot parduotuvės). „Belgrade“ futbolininkai salės pirmenybėse I divizijoje iškovojo pirmą vietą ir kitą žiemą žais „major“ divizijoje. Taigi prieš ją reikės gerai pakovoti, norint pelnyti 3 taškus. Rungtynių pradžia 3 val. p.p.

Lietuvos rinktinė ant sniego įveikė Azerbaidžano futbolininkus

Lietuvos futbolo rinktinė savo 2008 m. sezoną pradėjo draugiškoms rungtynėms su Azerbaidžano valstybine komanda. Kovo 26 d. Vilniaus „Vėtros“ storu sniego sluoksniu padengtame stadione lietuviai nugalėjo minimaliu 1:0 rezultatu. Nepaisant, kad svečiai iš pietų nuo 34 minutės žaidė dešimtyje (dėl dviejų geltonų kortelių aikštę turėjo apleisti vienas azerbaidžanietis), vienintelis įvartis buvo įmuštas 38-ąją žaidimo minutę (įmušė Arūnas Klimavičius).

Kadangi Lietuva pasaulinėje

Prasidėjo JAV profesionalų futbolo pirmenybės

Praėjusį šeštadienį, kovo 29 d., prasidėjo JAV profesionalų futbolo lygos – „Major Soccer League“ (MSL) 2008 m. sezono pirmenybės.

Čikagos atstovai tą dieną rungtyniavo Salt Lake City mieste prieš „Real Salt Lake“ komandą. Nepaisant, kad „Fire“ futbolininkai įmušė du įvarčius, susitikimas baigėsi lygiosiomis – 1:1, nes vienas iš jų buvo įmuštas į savus vartus.

Šiaip rungtynės buvo gana nuobodžios: ypatingai čikagiečiai nesugebėjo šeiminkams sukurti pavojingesnių akimirų, RSL atstovai šioje srityje buvo aktyvesni ir jų šūvius

kvalifikacinėje lentelėje yra 55-oje vietoje, o Azerbaidžano futbolininkai tik 119-oje, buvo laukiama didesnės lietuvių pergalės. Tačiau lietuvių šūviai daugiausia skriejo šalia varžovų vartų ir jie buvo laimingi nusileidę minimaliu rezultatu.

Rungtynių rezultatui, be abejo, turėjo įtakos ir slidi aikštė, kuri žaidimo pabaigoje buvo dar slidesnė. Tačiau tai ypatingai jaudino ir varžovus, kurie paprastai sniego žiemos metu nematė.

aštrino „Fire“ vartininkas.

Reikia pažymėti, jog nuo šio sezono pasikeičia ir „Fire“ treneris. Juo tapo buvęs trenerio asistentas Denis Hamlett – pirmasis juodaodis visose MSL komandose.

Per visą pirmenybių sezoną, kuris baigsis spalio 23 d., „Fire“ turės sužaisti 31 rungtynes. Pusė iš jų vyks „Fire“ namų aikštėje, kuri yra naujai pastatyta Čikagos vakarinėje dalyje esančiame Bridgeview miestelyje. Čia „Fire“ sužaidė antrąjį šio sezono susitikimą ketvirtadienio vakare prieš New England „Revolution“ ekipą.

Daug lietuvių žaidžia „Hearts“ futbolo klube

Škotijos futbolo pirmenybėse sėkmingai rungtyniauja Edinburg „Hearts“ komanda, kurią atstovauja 4 lietuviai futbolininkai.

Ši komanda iškovojo vienuoliktą pergalę namuose, įveikusi trečioje vietoje („Hearts“ stovi septintoje iš

12 ekipų) stovėjusius „Dundee United“ futbolininkus rezultatu 1:0. Šiose rungtynėse aikštėje pasirodė Marius Žaliūkas, Kęstutis Ivaškevičius ir Saulius Mikalajūnas. Tarp atsarginių buvo Audrius Kšanavičius, kuriam šį kartą nebuvo lemta išeiti į aikštę.

ĮVAIRIOS SPORTO ŽINIOS

I. Staškevičius – antras Šiaurės ašigalyje

29 laipsnių šaltyje Šiaurės ašigalyje surengtame maratono bėgime antras tarp vyrų finišavo Ignas Staškevičius, 42 km 195 m įveikęs per 4 valandas 19 minučių bei 5 sekundes. Septintas tarp dvylikos vyrų buvo Darius Jurgaitis (5:54:18).

Šiaurės ašigalio maratono nuga-

lėtoju tapo korėjietis Byeung Sik Ahnas (4:02:37), trečias finišavo britas Charles Sanders (4:21:27).

Tarp moterų (5 dalyvės) triumfavo Cathrine Due (5:37:14), aplenkusi tautietę Margit Andersen (5:53:10) ir britę Kirsty Devonport (6:12:05).

BNS

BEISBOLAS

Jaunieji Vilniaus beisbolininkai baigia savo viešnagę Californijoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Vilniaus „Sporto vilkų“ klubo jaunimo (11–12 metų amžiaus) beisbolo komanda, atvykusi į Dėdės Samo žemę Velykų antrosios dienos naktį, jau baigia viešnagę Californijoje. Vilnių palikus padengtą storu sniego klotu, Californija vilniečius pasitiko karštos saulutės spinduliais, kurie jiems nebuvo dėkingi žaidimo metu.

Popietinį apšilimą ir pirmąsias dienos rungtynes prisieidavo žaisti termometrui rodant daugiau negu 20 laipsnių Celsijaus. Tai buvo didžiulis skirtumas nuo nulinės temperatūros Vilniuje nakties metu.

Per pirmosios savaitės 5 dienas mūsiškiams reikėjo sužaisti 10 rungtynių (kasdien po dvejias). „Kai kurie vaikai nuo karštos saulės apsvaigsta, nes dar vis tęsiasi aklimatizacija“, – apie Californijos saulutės padarinius aiškino vilniečių vyr. treneris Virmidas Neverauskas.

Pirmąją pergalę jaunieji lietuviai iškovojo antrąją žaidimo dieną – trečiadienį. Tos dienos pirmame susitikime buvo nusileista prieš Viejo „Red Sox“ 4:16.

Tačiau žaidžiant vakarines rungtynes, jau gerokai atvėsus orui, mūsiškiai turėjo daugiau energijos. Vilniečiai ketvirtame kėlinuke pirmavo rezultatu 9:4 ir rungtynes laimėjo 10:5.

Susitikta su garsiuoju JAV beisbolininku Rod Carew

Į ketvirtadienio rungtynes pasistengė atvykti buvęs žymusis Amerikos beisbolo žaidėjas – Rod Carew. Jis 1967 metais gavo „Rookie of the Year“ vardą, o 1977 m. susilaukė „Most Valuable Player“ titulą (jam vėliau buvo suteiktas dar 6 kartus). 1991 m. Rod išrinktas į „Hall of Fame“ („Šlovės galeriją“). Šis sportininkas dabar jau nebežaidžia, tačiau važinėja po pasaulį mokydamas beisbolo su labdaringais projektais.

Jaunieji vilniečiai iš šio svečio irgi gavo dovanų. Jiems buvo gera proga su šiuo legendiniu žaidėju nusifotografuoti ir pabendrauti.

„Sporto vilkų“ jaunieji beisbolininkai sugriebė po vieną pergalę penktadienį **Nukelta į 8 psl.**

Vilniaus „Sporto vilkų“ klubo jaunimo (11–12 metų amžiaus) beisbolo komanda su treneriu Californija valstijoje. **Tony Mažeika nuotr.**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

KAI DEMOKRATIJA NEPATOGU

DARIUS UDRYS

Su LR Konstitucinio Teismo sprendimu dėl dvigubos pilietybės nesutikau ir nesutinku. Konstitucinis Teismas, mano nuomone, suteikė 12 straipsnyje esantiems žodžiams „atskiri atvejai” prasmę, kurios šie žodžiai savaime neturi – konkrečiai, be pagrindo sulygindamas žodį „atskiras” su „retu”. Emigrantų lietuvių norą išsaugoti Lietuvos pilietybę įgyjant kitos šalies pilietybę puikiai suprantu. Esu keturių iš Lietuvos emigravusių piliečių anūkas, JAV pilietis, turintis teisę į Lietuvos pilietybę ir jaučias ne tik istorinį, bet ir gyvą ryšį su šiandienos Lietuva, jos žmonėmis ir jų siekais.

Jeį Amerikos lietuviai, tvirtinantys, jog dviguba pilietybė būtina ir Lietuvai naudinga, lankydami Lietuvoje nors dalį laiko pašvęstų susitikimams ir diskusijoms su Lietuvos visuomene, tai turėtų pakankamai teigiamą poveikį.

Tačiau, ką bemanytumėme apie Konstitucinio Teismo sprendimą, aukščiausiasis šalies įstatymas šiai institucijai suteikia teisę spręsti dėl įstatymų atitikimo Konstitucijai, o rinkėjams – išskirtinę teisę keisti dvigubą pilietybę apibrėžiantį Konstitucijos straipsnį. Mes, Amerikos lietuviai, jau išgarsėjome „pamokymais” tėvynainiams apie tai, kaip Lietuva turėtų būti demokratiškesnė ir labiau teisinė valstybė. Dėl to itin nemalonu stebėti, kaip kai kurie mūsų atstovai, atrodo, patys tų principų laikytis nenori, agituodami už dvigubos pilietybės įteisinimą be referendumo.

Neseniai juos nuvylė ir pasirinktas, mažiau demokratiškas kelias. Pagal tarpžinybinės darbo grupės pateiktą dvigubos pilietybės įstatymo projektą ne visi Amerikos lietuviai turėtų teisę į dvigubą Lietuvos ir JAV pilietybę. Portale Vakarai.us Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė, JAV lietuvė Regina Narušienė, pernai žadėjusi „kaip buldozeris” prastumti dvigubos pilietybės teisę, reiškia nusivylimą darbo grupės projektu. Dienraštyje „Lietuvos rytas” R. Narušienė ne per seniausiai ragino dvigubos pilietybės priešinkus: „Nustokime žiūrėti tik tai, kas naudinga patiems” ir „žiūrėkime, kas naudinga Lietuvai”.

Tačiau R. Narušienė, regis, arba

nesuvokia arba suvokti nenori, jog kreipimaisi tiesiogiai į valstybės vadovus dėl dvigubos pilietybės įteisinimo visuomeninės diskusijos jos siūlo- mu klausimu kažin ar paskatina. Ne- kalbant apie Konstituciją, ar papras- ta pagarba nereikalauja šiuo klau- simu pasitarti su Lietuvos rinkėjais prieš klausiant apie jų ir jų atstovų patriotiškumą? O pasirinkdami kreiptis tiesiogiai į valdininkus, ar mes prisidedame prie Lietuvos rin- kėjų įgalinimo ir sustiprinimo, už ką vis mėgstame pasisakyti, ar veikiau taip elgdami nesustipriname Lie- tuvos žmonių bejėgiškumo jausmo, nesumenkiname teisinės valstybės idealo ir nepatvirtiname arogantiškai ir veidmainiškai atrodančio ameri- kietiškos politikos stereotipo – esą mes – už demokratiją, pilietinę visuo- menę ir konstitucionalizmą, tik ne tada, kai tai mums nepatogu?

Sunku įsivaizduoti, kaip Ame- rikos lietuvių siekiams palankią, ra- cionalią visuomeninę diskusiją pa- skatina kiti R. Narušienės pareiški- mai, pvz., esą referendumo šiuo klausimu rengti nereiktų, nes, girdi, „lietuviai dar nėra įpratę balsuoti” (jei neįpratę balsuoti, galbūt neįpratę priimti racionalius sprendimus?); hiperboliški, patetiški tvirtinimai, esą dvigubos pilietybės draudimas reiškia, jog „ta pilietybė, kuri buvo mūsų, yra atimama” (tarsi Lietuvos pilietybė ir dviguba pilietybė būtų vienas ir tas pats); arba ksenofobija atsiduodantys gasdinimai neva Lie- tuvą užplūsiantais „rusais, kinais ir japonais.” Toks Lietuvos visuomenės mulkinimas ir užgauliojimas palieka labai blogą skonį.

Visuomenės nuomonė nėra ne- kintantis veiksnys. Vilties turėtų teikti lapkričio mėnesį įvykusi „Spin- ter” apklausa, rodanti, jog dauguma Lietuvos rinkėjų dvigubos pilietybės idėją vertina palankiai. Tačiau ši klausimą būtina išsiaiškinti smul- kiau, ir to nereiktų palikti vienam ar keliems emigrantų atstovams, kaip nederą palikti jo spręsti saujelei Lie- tuvos politikų. Manau, kad jei Ame- rikos lietuviai, tvirtinantys, jog dviguba pilietybė būtina ir Lietuvai naudinga, lankydami Lietuvoje nors dalį laiko pašvęstų susitikimams ir diskusijoms su Lietuvos visuo- mene, tai turėtų pakankamai teigia- mą poveikį. Tokia pilietinės diplo- matijos akcija galėtų paskatinti tar- pusavio supratimą ir užuojautą, pa- gerinti Amerikos lietuvių (kurie daug kam atrodo arogantiški ir atitrūkę nuo Lietuvos realijų) įvaizdį ir su- stiprinti pilietinę visuomenę apskritai. Be abejo, tai būtų nelengvas ke- lias. Tačiau tai sykiu būtų įrodymas, jog išeiviams lietuviams šis klau- simas tikrai yra svarbus ir kad mes gerbiame Lietuvos žmones bei savo Tėvynės įstatymus ir konstitucinę santvarką.

Alfa.lt

Martin Luther King

ALEKSAS VITKUS

Balandžio 4 d. sueina 40 metų nuo Martin Luther King, Jr., žymaus Amerikos juodųjų laisvės ir teisių ieškotojo, mirties. Ką apie jį šiandien begalvotume, yra nenuginčijamas faktas, kad jo buvęs ar tariamas heroizmas ir humaniškumas daugelio jo aršių priešų ir net pasekėjų gretose po truputį blėsta. Tai aiškiai matosi ir iš dabar vykstančios prezidentinės kovos, kur kitas juodos rasės atstovas Barack H. Obama tapo nauju Amerikos juodųjų Moze, jei ne stabu, visiškai užtemdęs kito oratoriaus – King aureolę. Obama žada ne tik suvienyti abi rases, naujai atkurti („change”) visą Ameriką, bet ir rasti būdą, kaip į jos visuomenę ir ekonomiką įjungti visus juoduosius kaip baltiesiems lygiaverčius partnerius.

Dar taip neseniai King buvo taip išpopuliarėjęs kaip kovotojas už juodųjų teises, kad vienas Amerikos katalikų vyskupas net prašė popiežiaus Jono Pauliaus II pripažinti Martin Luther King XX amžiaus kankiniu, mirusiu už tikėjimą. Nėra žinių, kaip į tai atsiliepė popiežius.

Baltiesiems, ypač pietiečiams anglo-saksams, King buvo tik agitatorius, nors kartu ir gabus oratorius. Jis buvo lyg rakštis Amerikos visuomenės kūne, kurią kai kurie norėjo išrauti. Tai vienam iš jų ir pavyko padaryti. 1968 m. balandžio 4 d. jį nušovė buvęs kalinys James Earl Ray. FBI direktorius J. Edgar Hoover net buvo pavadinęs King pavojingiausiu „negru” Amerikoje. Ne todėl, kad jis būtų pavojingas Amerikos valstybi- niam saugumui, bet už tai, kad King kova už juodųjų teises grasino panaikinti baltųjų viršenybę, o tai jį darė priešų tiems, kurie norėjo išlaikyti savo privilegijas ir pratęsti juodųjų prispaudą. Juodiesiems jis buvo kaip pranašas, kurio pagalba jie tikėjosi pasiekti tą išsvajotąją lygybę su bal- taisiais.

King (1929–1968 m.) gimė Atlanta, GA mieste ir kažkaip tapo išven- tintas baptistų pastoriumi, būdamas vos 18 metų, nors teologijos studijas baigė tik 1951 metais. Dar studentu būdamas, jis susipažino su Mahatma Gandhi taikaus pasipriešinimo filosofija, kurią jis vėliau veiksmingai pri- taikė savo kovoje už juodųjų teises Amerikoje. 1955 metais Montgomery, AL vyko paprastos juodaodės Rosa Parks įkvėptas autobusų streikas, kurio vadovai pasirinko King vadovauti visam juodųjų teisių judėjimui. Jo oratoriški gabumai greitai jį išskėlė į žiniasklaidos platybes, ir jo vardas tapo žinomas visoje Amerikoje, panašiai kaip šiandien vyksta Amerikoje su kitu oratoriumi – Obama.

Buvo daugybė King vedamų taikių demonstracijų, kurių gal žino- miausia buvo jo ir jo tūkstančių pasekėjų 1963 metų žygis į sostinę Was- hington. Šio žygio metu jis pasakė kalbą, jį išgarsinusią visoje Ameri- koje: „Aš svajoju, kad vieną dieną šita tauta prabus ir paseks savo credo, jog visi žmonės yra sukurti lygiateisiai. Aš viliojosi, kad mano keturi maži vaikai gyvens valstybėje, kur apie juos bus sprendžiama ne pagal jų odos spalvą, bet pagal jų charakterio savybes.”

King pastangų dėka 1964 m. buvo išleistas garsusis pilietinių teisių įstatymas, uždraudęs bet kokią segregaciją. Taikios demonstracijos vyko ir toliau, ir King buvo 1964 metais suteikta Nobelio taikos premija. 1965 m. King vedė demonstrantus 50 mylių ilgumo keliu Alabamoje iš Selma iki valstijos sostinės Montgomery. Tas žygis istorijoje liko žinomas kaip „Kruvinasis sekmadienis”, sujudinęs amerikiečių sąžines. Netrukus buvo įvestas balsavimo teisių įstatymas, suteikęs juodiesiems teisę balsuoti.

Deja, veikiamas savo vieno artimiausių patarėjų, buvusio komunisto žydo Stanley Levison, King jau buvo įsivėlęs į protestus prieš Vietnamo karą. Jo reikšmė juodųjų judėjime už teises pradėjo blėsti, kai vadovavimą bandė perimti labiau agresyvūs juodųjų aktyvistai, tokie kaip Stokely Carmichael ir aršusis musulmonas Malcolm X. Tai supratęs King savo veiklą perkėlė į šiaurines valstijas, tarp jų ir Čikagą. Mes gerai prisime- name eitynes per lietuvišką Marquette Parką, kurių metu įvyko susirė- mimai su neonaciais iš 71-osios gatvės.

Norėdamas pagelbėti streikuojantiems juodaodžiams šiukšlių išve- žiotojams, King 1968 metų pavasarį grįžo į Memphis, TN, kur balandžio 4 d. jį nušovė baltasis rasistas James Earl Ray. Daugelyje Amerikos mies- tų kilo audringos demonstracijos, atvedusios prie aukų. Bet King vardas ir toliau liko simboliu juodųjų judėjime siekiant išgauti jų rasės žmonėms pilnas pilietines, socialines ir ekonomines teises.

Praejus tiek metų po King mirties, smelkiasi mintis, kad ir balti, ir juodieji jį gal per daug romantizavo. Taip, King buvo ryški istorinė figūra, bet ir su savomis, kaip ir visi, silpnybėmis. Todėl pagalvojus, kiek jis tu- rėjo moralinių ir asmeninių kliūčių kovoje už teises, turėtume pripažinti, kad jo darbo dėka buvo pasiekta tikrai daug. King nebuvo be paklydimų. Jis savo teologijos daktaro disertacijoje Boston University nuplagijavo ki- tų darbus ištisais puslapiais. Jis net savo pamoksluose dažnai cituodavo kitų mąstytojų mintis, jiems neduodamas jokio kredito. King buvo žino- mas ir dėl nesantuokinio svetimoteriavimo. Bet tokių pavyzdžių yra ir šiandien. Tik prisiminkime prezidentą Clinton arba gubernatorių Spitzer.

King nebuvo tobulumo viršūnė, bet jo dėka amerikiečių tauta tapo geresnė ir žmoniškesnė. Nebuvo tobula nei jo žmona Coretta Scott, nei jo vaikai, kurie ciniškai kovojo dėl savo „teisės” ekonomiškai pasinaudoti kiek- vienu Martin Luther King ištartu žodžiu, tuo tarpu kai King — jo darbai ir pasiekimai — turėtų priklausyti ne tik Amerikai, bet ir visam pasauliui.

Prenumeruokite, pirkite ir skaitykite „DRAUGĄ”!

www.draugas.org

D. Puškorienė: Tikime, kad teisę į Lietuvos pilietybę turi visi lietuviai, kur jie begyventų

Jau rašėme, jog š. m. kovo pradžioje Lietuvos Respublikos Seimo sudaryta darbo grupė, vadovaujama Armino Lydekos, pabaigė rengti naują LR pilietybės reikalus reglamentuojantį teisės aktą. Pagal naują darbo grupės teikiamą įstatymą dėl dvigubos pilietybės asmenys, išvykstantys į JAV, Kanadą, Lotynų Amerikos ir kitas ne ES šalis, teisės išsaugoti dvigubą pilietybę neturės. Pagal paskutinius žinias, po kovo 27 d. įvykusio galutinio darbo grupės narių balsavimo, būtent toks projektas bus pateiktas LR Seimui. Apie naująjį įstatymo projektą bei pasekmes JAV gyvenantiems lietuviams kalbiname LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininkę **Dalią Puškorienę**.

— Gerbiama Dalia, A. Lydekos vadovaujama Seimo grupė, neseniai pateikusi naujausią Lietuvos pilietybės įstatymo projektą, įsitikinusi, jog parengtas geras kompromisas: „maksimaliai nustatytos grupės asmenų, kuriems paliekama teisė turėti dvigubą pilietybę“. Tačiau šiame kompromise, atrodo, nėra vietos nė vienam JAV, Kanados, Pietų Amerikos ar Australijos lietuviui? Kaip Jūs pakomentuotumėte šį naująjį projektą ir Lydekos teiginį?

— Mano manymu, naujausias Lietuvos pilietybės įstatymo projektas yra paruoštas pragmatiniais, ne principo sumetimais, bandant patenkinti Konstitucinį Teismą ar bent išvengti naujų Konstitucinio Teismo priekaištų, ir tuo pačiu patenkinti didesnę dalį iš Lietuvos išvykusių ir kitos valstybės pilietybę priėmusių lietuvių. Iš principo, pilietybę, įgyta gimimu, neturėtų būti atimama, net jei lietuvis priima ir kitos valstybės pilietybę laisva valia, neatsisakydamas Lietuvos pilietybės. Lietuvos Respublikos Konstitucija (I skirsnis, 12 straipsnis) pareiškia, kad „Lietuvos Respublikos pilietybę įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais. Išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis. Pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką nustato įstatymas“. 2006 m. lapkričio 13 d. Konstitucinis Teismas nusprendė, kad pilietybės įstatymas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, aiškindamas atskirus atvejus kaip reiškiančius „retus, išimtinus“. Tokio žodžio „atskiras“ apibrėžimo nerastite nė viename lietuvių kalbos žodyne! Naujausias Lietuvos pilietybės įstatymo projektas bando išvardyti tuos įstatyme numatytus atskirus atvejus. Deja, įstatymas, kuris nepriskiria JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Australijos bei kitų kraštų (pvz., Šveicarijos!) lietuvių, kaip turinčių teisę į pilietybės išsaugojimą, diskriminuoja prieš tautiečius, išvykusius į minėtas šalis. Diskriminacija Lietuvos Konstitucijoje yra draudžiama!

— Naujajame projekte taip pat išskiriama grupė asmenų, galinčių turėti dvigubą pilietybę, tai tie, kurie iš Lietuvos pabėgo ar pasitraukė per visą Lietuvos okupaciją — 1940-1990 metais.

LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininkę **Dalią Puškorienę**. **G. Bartuškos** nuotr.

Vadinasi, dviguba pilietybė bus išsaugota taip vadinamai antrajai emigracijos bangai JAV, bet ne trečiajai?

— Manyčiau, kad buvo atsižvelgta į faktą, kad antroji emigracijos banga tai tie, kurie iš Lietuvos pabėgo ar pasitraukė per visą Lietuvos okupacijos laikotarpį (1940–1990 m.), buvo priversti pasitraukti, kad išsaugotų savo gyvybę ar laisvę. Amerikoje juos vadino „displaced persons“, perkeltaisiais asmenimis, mes vadinome save „dipukais“. Lietuvoje trečioji emigracijos banga yra vadinama ekonomine emigracija. Šia tema būtų galima daug kalbėti, nes klausimas tampa patriotizmo, krašto gėrovės, tautiškumo, tautos išlikimo ir t. t. diskusija. Dažniausiai dabartinės emigracijos atveju girdime tik kritiką, nematome teigiamų jos aspektų. Pvz., privatūs gyventojai iš užsienio pernai į Lietuvą atsiuntė beveik tris milijardus litų, kurių didelę dalį šios sumos sudaro emigrantų sutaupyti pinigai. Tai sudarė 3 procentus šalies bendrojo vidaus produkto bei pusantro karto daugiau pinigų, nei jų Lietuva gavo iš Europos Sąjungos fondų (lrytas.lt, 2008.3.28). Nesuteikdami šiems emigrantams teisės į dvigubą pilietybę, juos atstumiamo. Nusivylę savo tėvyne, jie lieka jai abejingi, jos reikalais nesidomi, Lietuvai svarbiais istorijos momentais gyvendami svetimame krašte neužtars ir dėl jos nesidaruos, nors daugelis iš jų buvo galvoję po tam tikro laiko grįžti į Lietuvą, parsivežti sutaupytus pinigus, pensijas, Lietuvoje gyventi, dirbti ir tokiu būdu prisidėti prie Lietuvos valstybės bendro gėrio.

— JAV lietuviai gana aktyviai sureagavo į Konstitucinio Teismo sprendimą dėl dvigubos LR pilietybės. Iki dabar yra parašyta nemažai straipsnių, nusiųstas ne vienas laiškas Seimui, Prezidentui bei kitiems valdžios pareigūnams, galų gale ir PLB ir Seimo komisija pasisakė už dvigubos pilietybės išsaugojimą JAV gyvenantiems lietuviams. Ką, Jūsų nuomone, dar galima būtų padaryti, kad Lietuvoje naujasis įstatymas neišskirtų ir neskaidytų JAV ir pasaulio išeivijos apskritai?

— 2007 m. balandžio 20 d. dar LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruo-

menės komisija priėmė rezoliuciją dėl „Lietuvos Respublikos pilietybės, įgytos gimus, išsaugojimo“, kurioje buvo raginama kuo greičiau užtikrinti Lietuvos Respublikos pilietybės, įgytos gimus, išsaugojimą ir tęstinumą. Taip pat buvo siūloma Lietuvos Respublikos Seimui: priimti LR pilietybės įstatymo pataisas, kurios leistų Lietuvos Respublikos piliečiams, įgijusiems pilietybę gimus, jų vaikams, vaikiaičiams ir provaikaičiams bet kuriomis aplinkybėmis išsaugoti Lietuvos Respublikos pilietybę; papildyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 32 straipsnio trečiąją dalį nuostata, kad nė vienas pilietis negali prarasti Lietuvos Respublikos pilietybės, įgytos gimus, prieš savo valią. 2007 m. spalio 19 d. LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisija, remdamasi savo pirmtakės LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės balandžio mėn. rezoliucija, ragino Seimo valdybos sudarytą darbo grupę kuo skubiau parengti reikalingų teisės aktų projektus ir juos svarstyti ypatingos skubos tvarka. Nei pirmoji, nei antroji rezoliucija neįvardija JAV lietuvių, nes mes tikime, kad šią teisę turi visi lietuviai, kur jie begyventų. Kaip anksčiau, taip ir dabar, komisija prisilaiko principo, kad nė vienas Lietuvos pi-

lietis negali prarasti Lietuvos Respublikos pilietybės, įgytos gimus, prieš savo valią.

Nežinau, ką šiuo laiku dar galima būtų padaryti. Darbo grupės narės, Seimo ir PLB komisijos kopirmininkės Laimos Mogenienės pareiškimas, kad ji pristatys Seimui projekto pataisą priskiriant NATO šalių lietuvius kaip dar vieną atskirą atvejį, neišskirtų JAV bei kitose NATO šalyse gyvenančių lietuvių pagal atvykimo datą. 2007 m. rugsėjo mėn. Artūras Paulauskas Seime siūlė referendumo būdu pakeisti Konstituciją įteisinant dvigubą pilietybę. Mes neprašome dvigubos pilietybės įteisinimo be jokių apribojimų, tai būtų žalinga Lietuvai. Norint referendumu pakeisti Konstituciją, reikalaujama daugiau kaip pusės visų Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių balsavimo teisę, balsų. Praktika rodo, kad toks skaičius net neateina balsuoti, tad referendumas iš anksto yra pasmerktas žlugti.

— Gegužės 12-16 dienomis Vilniuje įvyks LR Seimo ir PLB komisijos sesija. Vienas iš svarbiausių šios sesijos dienotvarkės klausimų — pilietybės klausimas. Sesijoje dalyvausite ir Jūs. Kokiais argumentais bandysite paveikti naujausio pilietybės projekto autorius?

— LR Seimo ir PLB komisijos gegužės mėn. sesijos dienotvarkėje pilietybės klausimas yra vienas iš svarbiausių. Peržiūrėsime darbo grupės bei kitus Seime užregistruotus projektus, pataisas, seksime jų eigą Seime, pareikšime savo įvertinimą. Tikimės, kad Seimas dėl projektų patvirtinimo jau bus balsavęs. Aptarsime rezultatus ir tolimesnę veiklą Lietuvos pilietybės nepraradimo klausimu.

— Ačiū už atsakymus.

Kalbino **Dalia Cidzikaitė**

Kitą savaitę skaitykite JAV LB Tarybos pirmininkės Danguolės Navickienės atsakymus dėl dvigubos LR pilietybės.

Nuomonė

Ar išsaugosime savo šaknis?

VYTAUTAS KRAUJALIS

Kai per Velykas rinkau informaciją apie šios šventės tradicijas Britanijoje – nustebau, pasirodo, kiaušinius dažo ir patys britai. Kaip vėliau teko patirti, didžioji dauguma jų šios tradicijos ne tik nebesilaiko, bet apie ją dažnai net nežino. Margutį pakeitė šokoladinis kiaušinis.

Kelintus metus Britanijoje gyvenantys lietuviai prieš Velykas džiaugėsi – svarbiausios pavasario šventės tradicijos Lietuvoje gan gilios, tad net ir neturėdami tam tinkamų sąlygų kas kaip išmanydami stengėsi marginti rudus britiškų vištų padėtus kiaušinius. Vieniems tai buvo – smagus užsiėmimas su mažamečiais vaikais, kitiems gi – dar

viena galimybė prisiminti Lietuvą bei savus papročius.

Keista, tačiau tradicijų laikymasis užsienyje kažkuo primena sovietmetį – tai vienas iš būdų išsiskirti iš mums svetimo pasaulio. Būtent sovietmečiu išlaikyti tautiškumą buvo tam tikras iššūkis bei protesto forma, kuria bent simboliškai buvo bandoma pasipriešinti geležiniam komunizmo kumščiu. Tačiau tai geležiai sutrupėjus į miltus, gniaužtoji tauta nustėro – o kas dabar? Juk papročių laikytis nebedraudžiama – tad gal ir nebereikia?

Nors man dar nėra nei trisdešimt, aš tik iš vaikystės prisimenu Gavėnios ar Advento pasninkus, o mano tėvai tik kokius porą metų bandė piktintis **Nukelta į 11 psl.**

SPORTAS

SAULĖ, SNIEGAS, SENI IR NAUJI DRAUGAI – NUOSTABI ŠALFASS SLIDINĖJIMO KELIONĖ IR VARŽYBOS ASPEN, COLORADO 2008 m. kovo 26 d.

2008 m. kovo 22-29 d. vyko kasmetinė ŠALFASS kartu ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos metinė slidinėjimo kelionė ir lenktynės nuostabioje Aspen, Colorado.

Dalyviai atvyko iš Čikagos, Vilniaus, Montrealio, Toronto, San Francisco, Los Angeles, Colorado ir Bermuda. Oras buvo saulėtas ir šiltas. Sniegas buvo labai geras. Buvo daug džiaugsmo, juokų ir smagaus bendravimo.

Paskaitas skaitė: Jonas Prunskis, MD, Vytas Saulis, MD, Terri Dallas-Prunskis, MD, Alvydas Konce, MD, Aleksandra Saulis, MD ir Edis Mickus.

Didžiojo slalomo lenktynės vyko kovo 26 d. Beveik visi dalyviai lenktyniavo. Buvo du nusileidimai kiekvienam lenktyniautojui. Medaliai buvo išdalinti sudėjus abiejų nusileidimų laikus.

Prieš medalių įteikimą grojo violončelės virtuožas John Heroy.

Dalis dalyvių (iš kairės): Algis Šekas, Al Konce, Dailius Mišeikis, Aušrinė Baronaitė, Aleksandra Saulis, Vytas Saulis, Edis Mickus, Raineris Gentemann, Tauras Majauskas, Jonas Prunskis ir Audra Stukas.

REZULTATAI:

Absoliutūs laimėtojai, nepaisant amžiaus:

VYRAI

Pirma vieta: Vytautas Prunskis 36.45 sekundės

Antra vieta: Jonas Prunskis 36.93 sekundės

Trečia vieta: Raineris Gentemann 38.75 sek.

MOTERYS

Pirma vieta: Kristina Prunskytė 39.24 sek.

Antra vieta: Gailė Oslapaitė 40.2 sek.

Trečia vieta: Aleksandra Saulienė 53.93 sek.

Pagal amžių:

VYRAI

Grupė A (40 m. ir jaunesni)

Vytautas Prunskis 36.45 sek., Vytas Saulis 46.59 sek., Lukas Saulis 55.85 sek., Raimundas Kazlauskas 57.20 sek.

Grupė B (41–50 m.)

Jonas Prunskis 36.93 sek., Raineris Gentemann 38.75 sek., Edis Mickus 40.44 sek., Tomas Kudirka 62.49 sek.

Grupė C (55 m. ir vyresni)

Algis Šekas 40.14 sek., Dailius Mišeikis 41.98 sek., Alvydas Konce 44.49 sek., Jonas Mieliauskas 64.50 sek.,

MOTERYS:

Grupė A (37 m. ir jaunesnės)

Kristina Prunskytė 39.24 sek., Aleksandra Saulienė 53.93 sek., Giedrė Kazlauskaitė 69.04 sek.,

Grupė B (38 m. ir vyresnės)

Gailė Oslapaitė 40.2 sek., Aušrinė Baronaitė 57.14 sek., Terri Prunskienė 62.04 sek.

Kitais metais kviečiame visus dalyvauti Pasaulio lietuvių slidinėjimo olimpiadoje, kuri 2009 m. kovo 21–28 d. vyks kartu su ŠALFASS slidinėjimo kelione ir lenktynėmis bei Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos žiemos seminaru Heavenly Valley, Lake Tahoe, Californijoje.

Absoliutūs laimėtojai: Kristina Prunskytė ir Vytautas Prunskis.

Prieš medalių įteikimą koncertuoja virtuožas John Heroy.

Visi vyrai laiko jauniausią lenktyniautoją Luką Saulį (iš kairės): Tomas Kudirka, Alvydas Konce, Algis Šekas, Raineris Gentemann, Dailius Mišeikis, Vytas Saulis, Edis Mickus, Jonas Prunskis, Raimundas Kazlauskas, Jonas Mieliauskas ir Vytautas Prunskis.

Lietuvos kariai Irake.

Alfa.lt nuotr.

Lietuviai Irake jaučiasi saugūs

Vilnius, balandžio 3 d. (Alfa.lt) – Maždaug 180 km į pietvakarius nuo Irako sostinės Bagdado Vasito provincijos sostinėje Al Kute įsikūręs keturiasdešimtys Lietuvos karių būrys LITCON-10. Lietuviai įsikūrę amerikiečių karinėje bazėje „Delta“ kartu su JAV, Salvadoro, Gruzijos, Lenkijos, Kazachijos ir Rumunijos kariais. Toje pačioje bazėje išsidėstę ir Irako specialiųjų pajėgų kariai.

Saddam Hussein valdymo metais bazėje „Delta“, kur šiuo metu įsikūrę lietuviai, buvo Irako kariuomenės aviacijos bazė. Dauguma pastatų ir įrenginių likę dar nuo tų laikų. Bazėje kartais rengiamos sporto varžybos tarp atskirų šalių karių. Tačiau lietuviai žaidžia tik laisvalaikio. LITCON-10 užduotis Irake – ginkluota palyda ir apsauga. Apginkluoti šiuolaikiniais ginklais, aprū-

pinti šarvuotais automobiliais su priešraketiniais įrenginiais, mūsų kariai lydi pareigūnų grupes ar atskirus asmenis ir užtikrina jiems saugumą.

Lietuviai Al Kute jau spėjo užsitarnauti koalicijos partnerių pagarbą. „Man patinka dirbti su lietuviais. Jie yra tikri profesionalai“, – sako vienas amerikietis. „Jaučiuosi visiškai saugus, kai žinau, kad šalia yra lietuviai“, – antrina kitas. Tuo tarpu ir lietuviai teigia, kad bazės valdžia amerikiečiai mūsų tautiečiais rūpinasi ir stengiasi jiems padėti. Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Al Kute bendravęs su koalicijos karinių pajėgų vadais, sako, kad lietuvių profesionalumą pabrėžia net labai aukštas pareigas Irake užimantys kariškiai.

JAV žvalgyba naudojami „Google“ technologijomis

Vilnius, balandžio 3 d. (Delfi.lt) – JAV žvalgybos valdyba naudojami „Google“ technologijomis, kad padėtų savo agentams dalintis informacija apie savo įtariamuosius. Nacionalinio saugumo agentūra nusipirko tarnybinės stotis, kuriose esanti „Google“ paieškos technologija naudojama apdoroti slaptųjų agentų tinklų visame pasaulyje surinktą informaciją.

„Google“ taip pat teikia Wikipedijos stiliaus paieškos programą, kuri vadinasi Intellipedia. Joje agentai surašo informaciją apie savo taikinius, kurią, anot „San Francisco Chronicle“, gali perskaityti ir papildyti kolegos.

Naujausioje „Google“ teikiamoje

paieškos paslaugoje agentai yra raginami skelbti žvalgybinę informaciją saugiame forume, kurį gali skaityti, redaguoti bei papildyti kiti slaptieji agentai – panašiai kaip „Wikipedijoje“. Atsižvelgdami į savo padėtį, agentai gali prisijungti prie „Intellipedia“ ir gauti priėjimą prie trijų lygių informacijos – itin slaptos, slaptos ir jautrios, bet neklasifikuotos. Anot Sean Dennehy, atsakingo už „Intellipedia“ vystymą ČŽV, ši paslauga jau turi 37 tūkst. vartotojų, o duomenų bazė siekia 35 tūkst. straipsnių. Visi straipsniai yra prieinami tik ČŽV, FTB ir Nacionalinei saugumo agentūrai bei kitoms žvalgybos agentūroms.

Kūrybingą lietuvių bendruomenę suburs tarptautinis projektas

Vilnius, balandžio 2 d. (BNS) – Vokietijoje įgyvendinamas tarptautinis projektas „Migruojanti realybė“ sieks ne tik pristatyti šiuolaikinį meną, nagrinėti migracijos išskirtinumą, bet ir suburti draugėn lietuvių bendruomenę.

Balandžio 4-6 dienomis Berlyno Menų galerijoje vykstančio projekto metu susitiks ir savo pranešimais, pristatymais bei diskusijomis projekto klausimus svarstys menininkai, teoretikai, filosofai, meno dėstytojai ir studentai iš Lietuvos, Vokietijos bei Prancūzijos. Renginyje dalyvaus filosofas Gintautas Mažeikis, Kelno medijų meno akademijos profesorius Žilvinas Lilas, menininkas Mindaugas Gapševičius ir kiti.

Projektas „Migruojanti realybė“ domėsis migracija tarp tikrovės, medijų, technologijų, meno, erdvių, disciplinų, vaizdų ir tinklų. Projekto da-

lyviai kels klausimą, koks galėtų būti menas ateityje, ar pavyks sujungti nesujungiamas disciplinas ir surasti susikalbėjimo kanalus.

Pasak vieno projekto rengėjų Ž. Lilo, migracijos sąvoka savyje paprastai neša neigiamą, kaltės reikšmę, mat yra pateikiama tik kaip visuomeninis, politinis reiškinys. „Kalbėti apie save kaip apie „migrantą“ reikėtų iš individo pavirsti piliečiu“, – pranešime spaudai cituojamas Ž. Lilas.

„Migracijai apibūdinti labiau galėtų judėjimas, sustojimas ir vėl judėjimo tęsimas. Kalbant supranta, tai įsivaizduočiau kaip kažką tokio, kai žmogus keičia savo veiklą, gyvenamą aplinką ar darbo pobūdį“, – mano Berlyne kuriantis M. Gapševičius.

Projektas „Migruojanti realybė“ yra Baltijos šalių kultūros metų Vokietijoje programos dalis.

Susirūpinta cheminiu ginklu, palaidotu Baltijos jūroje

Vilnius, balandžio 2 d. (ELTA) – Paryžiuje posėdžiavęs Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) Aplinkosaugos, žemės ūkio ir regioninių reikalų komitetas patvirtino parlamentaro Gedimino Jakavonio parengtą rezoliucijos projektą dėl Baltijos jūroje palaidoto cheminio ginklo.

„Nuo birželio po ETPA nuolatinės komisijos patvirtinimo šios rezoliucijos rekomendacijos bus privalomos visoms narėms“, – sakė ETPA paskirtas specialistas, pranešimo apie palaidoto cheminio ginklo grėsmes Baltijos jūroje autorius parlamentaras G. Jakavonis.

„Įsigaliojus rezoliucijai dėl palaidoto cheminio ginklo Baltijos jūroje, valstybės šią problemą turės spręsti labai rimtai. Taip pat iš naujo ir šįkart atidžiau bei atsakingiau įvertinti pavojus, kurie kyla dėl che-

minių ginklų, esančių palei dujotiekio maršrutą. Be to, valstybės bus įpareigtos parengti specifinius veiksmų planus kiekvienai vietai, kur palaidoti cheminiai ginklai“, – kalbėjo Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pavaduotojas G. Jakavonis.

Jis pabrėžė, jog tam, kad būtų įmanoma įgyvendinti šią rezoliuciją, itin svarbi kita jos nuostata, kalbanti apie informacijos apie palaidoto cheminio ginklo vietas Baltijos jūroje išslaptinimą.

„Rezoliucijoje ETPA, kuri jungia 48 valstybes, ragina Jungtinės Karalystės ir Jungtinių Valstijų vyriausybes bei NATO nedelsiant išslaptinti karinę informaciją apie visas Baltijos jūroje esančias cheminių ginklų palaidojimo vietas“, – esminę rezoliucijos nuostatą citavo parlamentaras G. Jakavonis.

Euro įvedimui pritaria daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų

Vilnius, balandžio 2 d. (BNS) – Daugiau nei pusė – 52,8 proc. – Lietuvos gyventojų pritaria euro įvedimui. Per pastarąjį pusmetį pritariančiųjų bendros Europos Sąjungos valiutos įvedimui padaugėjo 6 procentiniais punktais.

BNS užsakymu viešosios nuomonės ir tyrimų bendrovės RAIT atliktos apklausos duomenimis, nepritariančiųjų euro įvedimui per pusmetį sumažėjo maždaug 3 procentiniais punktais iki 40,8 procento.

Norinčių eurą Lietuvoje matyti kuo greičiau dalis per pastarąjį pusmetį beveik nepakito ir buvo 22,6 proc., ne anksčiau kaip po penkerių metų – padidėjo nuo 17 proc. iki 20,4 proc., o ne anksčiau kaip po 10 metų – išaugo nuo 7 proc. iki 9,8 procento.

Tuo tarpu neturinčių nuomonės apklaustųjų skaičius smuko nuo 9

proc. iki 6,3 procento.

Lietuvai dėl kiek per didelės infliacijos nepavyko įvesti euro nuo 2007 metų. Dabar Vyriausybė skelbia, kad palankiausias metas tai padaryti yra pradedant 2010 metais. Pasak kai kurių specialistų, tikėtina, kad šalis į euro zoną galėtų įsijungti 2012-2013 metais.

Kad euras būtų įvestas kuo greičiau, dažniau paminėjo turintys aukštesnes pajamas (2001 litų ir daugiau vienam šeimos nariui per mėnesį) apklaustieji. 65-74 metų apklaustieji bei asmenys, įgiję pradinį arba pagrindinį išsilavinimą, dažniau teigė nepritariantys euro įvedimui Lietuvoje.

Šiomet apklausoje dalyvavo 1037 gyventojai nuo 15 iki 74 metų amžiaus.

NATO neatvėrė durų Ukrainai, Gruzijai ir Makedonijai

Atkelta iš 1 psl. pažymi, kad pa-žangos šiuo klausimu turi būti pasiekta jau šių metų gruodį. Toks sprendimas yra tam tikra paguoda po to, kai kelios, Vokietijos ir Prancūzijos vadovaujamos Europos sąjungininkės blokavo JAV prezidento George W. Bush siekį, nepaisant kategoriško Rusijos nepatarimo, pradėti abiejų minėtų valstybių priėmimo į Sąjungą procesą.

Ukrainoje nelinkstama vertinti kaip pralaimėjimo to fakto, kad nepriimtas sprendimas dėl šalies prisijungimo prie NATO Narystės veiksmų plano (NVP), pareiškė agentūrai „Interfax“ aukštas pareigūnas Kijeve. Agentūros pašnekovas pareiškė nuomonę, kad klausimas dėl Ukrainos prisijungimo prie NVP „tikriausiai bus išspręstas teigiamai jau 2009 m. per jubiliejinį Sąjungos susitikimą (skirtą NATO 60-mečiui)“.

Gruzija pasveikino pažadą dėl būsimos narystės NATO kaip „istorinį pasiekimą“, nors Sąjunga kol kas ir nepatenkino Tbilisio pageidavimo prisijungti prie Narystės veiksmų plano. „Buvo priimtas sprendimas dėl mūsų traktavimo kaip šalies, kuri eina NATO link“, – sakė Gruzijos euroatlantinės integracijos ministras Georgij Baramidzė.

Sprendimas dėl Gruzijos ir Uk-

rainos prisijungimo prie NATO bus strateginė klaida, pareiškė Rusijos URM vadovo pavaduotojas Aleksandr Gruško. „Tai didelė strateginė klaida, kuri turės kuo rimčiausių padarinių visos Europos saugumui“, – sakė jis agentūrai „Interfax“ Bukarešte, komentuodamas NATO generalinio sekretoriaus Jaap de Hoop Scheffer pareiškimą apie tai, kad prasideda konsultacijos ir diskusijos dėl Ukrainos ir Gruzijos stojimo į Sąjungą.

NATO priims sprendimą dėl priešraketinės gynybos (PRG) sistemos kūrimo planų kitame susitikime, pareiškė NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer.

„JAV pasiūlė sukurti ypatingą priešraketinę sistemą. Tai turi būti parengta kitam susitikimui“, – sakė jis spaudos konferencijoje Bukarešte, kurią tiesiogiai transliavo televizijos kanalas „Vesti-24“. Generalinis sekretorius pažymėjo, kad klausimas dėl JAV PRG trečiojo pozicinio rajono išdėstymo Europoje dar neparengtas techniniu ir finansiniu lygiu. „Mes dar nepriėjome prie klausimo, kas ir už ką moka“, – sakė J. de Hoop Scheffer, atsakydamas į klausimą, kad PRG „neuždengs“ keturių Europos šalių. Pasak jo, „pagaliau NATO sąjungininkai priėjo prie bendros nuomonės dėl grėsmių“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Mugabe partija pasirengusi antrajam rinkimų ratui

Zimbabvės prezidentas Robert Mugabe.

Reuters nuotr.

Hararė, balandžio 2 d. (AFP-BNS) – Zimbabvės vadovo Robert Mugabe valdančioji partija yra pasirengusi antrajam prezidento rinkimų ratui, kuriame dalyvaus R. Mugabe ir jo varžovas Morgan Tsvangirai, ketvirtadienį sakė vyriausybės atstovas.

„ZANU-PF pasirengusi antrajam ratui, mes pasirengę ... pergalei“, – sakė informacijos ministro pavaduotojas Bright Matonga. Pasak B. Matonga, partija „nuvylė prezidentą“ ir neskyrė pakankamai energijos jo kampanijai. „Strategiškai šiai kampanijai taikėme tik 25 proc. savo energijos ... Per antrąjį rinkimų ratą panaudosime likusius 75 proc., kurių nepanaudojome pirmuoju atveju“, – žadėjo jis.

Zimbabvės prezidento Robert Mugabe valdančioji partija prarado turėtą daugumą parlamente. Pagal

juos opoziciniam Judėjimui už demokratinį pokyčius (JDP) tenka 105 vietos 210 narių parlamente. Savo vietą parlamente išsaugojo ir nepriklausomas kandidatas, buvęs informacijos ministras Jonathan Moyo. Padėti šiek tiek sunkina tam tikras skilimas JDP gretose, nes devyni naujai išrinkti parlamentarai priklausau frakcijai, kuri nesutaria su partijos vadovu Morgan Tsvangirai, o yra lojali buvusiam studentų vadovui Arthur Mutambarai. Neišspręstas liko tik aštuonių vietų klausimas, nes trys kandidatai mirė rengiantis rinkimams, todėl jų apygardose rinkimai dar bus surengti vėliau.

Vis dėlto iš pateiktų rezultatų jau aišku, kad valdančioji ZANU-PF, turinti 93 deputatus, nebeturės daugumos, nepriklausomai nuo to, kas bus išrinktas likusiose apygardose.

Sarkozy nuspręs dėl Prancūzijos grįžimo į NATO

Bukareštas, balandžio 3 d. („Reuters“-AFP-BNS) – Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy ketvirtadienį NATO viršūnių susitikimui sakė, jog tikisi iki šių metų pabaigos nuspręsti dėl prancūzų grįžimo į NATO, iš kurios jie pasitraukė 1966-aisiais.

Jis taip pat patvirtino, kad Prancūzija pasiūlys dar 700 karių į NATO pajėgas Afganistano rytuose, ir davė geros valios ženklą Washington, jog santūriai, bet palaiko JAV planus įkurdinti priešraketinės gynybos skydą Europoje.

Pirmą kartą kreipdamasis į NATO viršūnių susitikimą N. Sarkozy pareiškė, jog sprendimą dėl grįžimo į integruotą karinę struktūrą tikisi priimti po to, kai Prancūzija bus pasinaudojusi nuo liepos 1 dienos prasidėsiančiu pirmininkavimu Europos Sąjungai ir sudariusi sąlygas glaudesnei Europos gynybos integracijai.

„Tai atveria duris Prancūzijai smarkiai atnaujinti savo santykius su NATO, – sakė N. Sarkozy kitų šalių lyderiams. – Aš tai ne dabar sugalvojau, o turėjau išverti debatus namuose tam, kad galėčiau atvykti čionai ir pranešti tai“.

Prancūzija galėtų visiškai integruotis į NATO 2009-aisiais, jeigu bus pažangos stiprinant Europos Sąjun-

gos gynybos sistemą, pridūrė jis.

„Viskas savo laiku“, – ramino jis žurnalistą, paklausias, ar Prancūzija grįš į sąjungos karinę struktūrą iki kitais metais Strasbūre ir Kėlyje vykšančio NATO 60-mečio minėjimo.

„Tegu Europos gynybos poliuis žengia pirmyn, tuomet ir mes žengsime NATO link. Kartoju, šie abu dalykai yra susiję, ne vienas ar kitas; taigi, palaukime (2009 metų) viršūnių susitikimo“, – nurodė jis.

Simbolizuodamas pokyčių kursą jis kartu su Vokietijos kanclere Angela Merkel paskelbė, kad Prancūzija ir Vokietija kitais metais bendrai rengs NATO 60-mečio viršūnių susitikimą rytų Prancūzijos Strasbūro mieste ir kaimyniniame Vokietijos Kėlio mieste, esančiame kitoje Reino upės pusėje.

Visiška Prancūzijos, kaip ir Didžioji Britanija, branduolinės valstybės, turinčios nuolatinę vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, reintegracija užbaigtų seniausią NATO vidaus nesantaikos problemą.

Generolas Charles de Gaulle atšaukė prancūzų pajėgas iš NATO vadovybės struktūros 1966 metais, t.y. pačiame šaltojo karo įkarštyje ir išvarė sąjungos būstinę iš Paryžiaus bei Fontenblo, protestuodamas prieš, pasak jo, JAV hegemoniją Europoje.

EUROPA

PARYŽIUS, ŽENEVA

Prezidento Nicolas Sarkozy kanceliarija trečiadienį pranešė, jog jau prasidėjo trijų valstybių surengta humanitarinė misija, turėianti padėti pastangoms, jog būtų paleista partizanų pagrobta Prancūzijos ir Kolumbijos pilietybę turinti Ingrid Betancourt, kurios sveikata yra labai pablogėjusi. „Prasidėjo Ispanijos, Prancūzijos ir Šveicarijos tarpininkų humanitarinė misija, kartu su atitinkamais (Kolumbijos) valdžios organais“, – sakoma Prancūzijos prezidentūros pranešime. Šis pranešimas paskelbtas tuo metu, kai lėktuvas su tarpininkais išskrido iš Prancūzijos į Kolumbiją. Raudonasis Kryžius trečiadienį perspėjo, kad Kolumbijos sukilėliai dar nepritarė humanitariniai misijai, kuria siekiama padėti buvusiai kandidatei į prezidentus, šešerius metus įkaite laikomai I. Betancourt.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka pareiškė, jog dėl NATO plėtros reikia didinti šalies gynybinį pajėgumą. „Mes nežvaniname ginklais, – sakė ketvirtadienį Baltarusijos vadovas, kalbėdamas ginkluotųjų pajėgų atstovų pasitarime. – Mes turime būti nuolat pasirengę kovai ir jausti šalies pulsą“. Anot A. Lukašenka, Ukrainos ir Gruzijos įstojimas į NATO – tik laiko klausimas, todėl reikia galvoti apie gynybinio pajėgumo didinimą. „Baltarusijos armija yra vienintelė jėga, kurią vakaruose turi Baltarusijos ir Rusijos sąjunginė valstybė“, – teigė prezidentas. Anot jo, Baltarusiją sieja sutartis su Rusija, ir tai – „šventas dalykas“. A. Lukašenka pažymėjo, kad Minskas vykdys savo įsipareigojimus Rusijai. „Juos vykdo ir Rusija, suteikdama mums patikimą skydą, taip pat ir branduolinią“, – pridūrė Baltarusijos prezidentas.

NIKOSIJA

Kipro sostinėje Nikosijoje, centrinėje Ledros aikštėje, pirmą kartą

per 40 metų atidarytas kontrolės punktas „žaliojoje linijoje“ – bufetinėje JTO zonoje, skiriančioje teritorijas, kuriose gyvena salos graikų ir turkų bendruomenės, newsru.com cituoja „ITAR-TASS“ pranešimą. Tai vienas iš svarbiausių šalis, kuri buvo padalinta 1974 m., po Turkijos kariuomenės įsiveržimo, susijungimo etapų. Sprendimas buvo priimtas kovo 21 d., per Kipro prezidento Dimitriso Christofiaso ir pasiskelbusios nepriklausoma Šiaurės Kipro Turkų Respublikos vadovo Mechemto Ali Talato susitikimą. Tuomet atsinaujino derybos dėl taikaus suregulavimo galimybių saloje ir ekspertų grupių, nagrinėsiančių naujosios Kipro klausimo sprendimo sutarties detales, subūrimo. „Mes siekiame, kad šioje šalyje būtų atidaryti visi keliai visiems piliečiams“, – iškilmingoje paskutinės Europoje padalintos sostinės sienos atidarymo ceremonijoje pareiškė specialus Kipro Respublikos prezidento atstovas Georgios Yakovu.

RUSIJA

MASKVA

„Regnum“ duomenimis, balandžio 2 d. vykusio Rusijos Federacijos plenarinio posėdžio Dūmos tarptautinių reikalų komiteto pirmininkas Konstantin Kosačov („Vieningoji Rusija“) pabrėžė, kad Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje gyvenantys rusai, neturintys šių šalių pilietybės, privalo gauti Rusijos vizas. K. Kosačov pranešė, kad jis ir Valstybės Dūmos deputatas Robertas Šlegel parengė pataisas dėl vizų panaikinimo Baltijos valstybių pilietybės neturintiems asmenims.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGDADAS

Irako šiitų dvasininkas Moqtada Sadras įsakė savo kovotojams Basroje ir kituose Irako miestuose nutraukti susirėmimus su saugumo palaikymo jėgomis, skelbia BBC. Savo pareiškime jis aiškina, jog tokiu būdu siekia, kad būtų nutrauktas Irako žmonių kraujo praliejimas bei užtikrintas stabilumas šalyje bei jos nepriklausomybė. Anksčiau M. Sadras ignoravo valdžios reikalavimą sudėti ginklus mainais į piniginę kompensaciją. Per kovas, kurios prasidėjo antradienį, šalyje jau žuvo 240 žmonių.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

BEISBOLAS

„Sporto vilkų” klubo jaunieji žaidėjai.

Jaunieji Vilniaus beisbolininkai

Atkelta iš 2 psl. ir šeštadienį. Penktadienį buvo nugalėta Ladera Ranch „Mets” ekipa rezultatu 6:4. Šeštadienį vilniečiai įveikė ir South Mission Viejo „Rockies” – 5:2.

Kiekvienos komandos žaidėjai vilniečiams po rungtynių įteikdavo didelius krepšius su dovanomis, kurios kelias į Lietuvą. Tik baiminamasi ar tokius didelius bagažus bus galima parsivežti į Vilnių.

Jau pirmąją žaidimo savaitę kai kurie vilniečiai beisbolininkai gražiai užsirekomendavo ir atkreipė amerikiečių dėmesį. Pavyzdžiui, buvo pareikšta, kad brolius Robertą ir Kęstą Vilimą savo gretose norėtų turėti

visos komandos.

Praėjusį sekmadienį (kovo 30 d.) jauniems vilniečiams buvo pirmoji poilsio diena ir ją jie praleido kartu su savo šeimnininkais, kurie lietuviukais gerai rūpinosi ir puikiai globojo.

Vilniečiai gavo ir nemažą dovaną – 500 beisbolo kamuoliukų iš lietuvių kilmės Jim Prunsky, kuris yra Tampa Bay „Rays” profesionalų komandos skautas.

Antrąją viešnağės savaitę vilniečiai sužais dar 8 rungtynes. Taip pat aplankys ir visame pasaulyje garsų „Disneyland” pramogų centrą. Į namus vilniečiai su palydovais pajudės balandžio 7 d.

Akimirkos iš beisbolo varžybų Kalifornijos valstijoje.

Tony Mažeika nuotraukos

KAIP KALBAME
IR RAŠOMEAURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ
aurelijat@yahoo.com

Ar tikrai moterys ir vyrai kalba skirtingai?

Nuo tada, kai 1972 metais pasirodė amerikiečių kalbininkės Robin Lakoff straipsnis apie moters kalbos ypatybes „Language and Woman's Place”, o vėliau ir knyga tuo pačiu pavadinimu, pasipylė nemažai straipsnių ir darbų, siekiančių atsakyti į klausimą: ar tikrai vyrai ir moterys kalba skirtingai? Ar tikrai vyrai ir moterys skirtingai vartoja tas pačias kalbos priemones? Robin Lakoff straipsnis ir knyga davė akstiną naujai sociolingvistikos atšakai, tyrinėjančiai kalbą ir lytį.

Lakoff savo darbe teigia, kad moterys vartoja daugiau eufemizmų (t. y. švelnesnius žodžius šiurkštiems ar įžeidžiantiems žodžiams pakeisti), netiesioginių prašymų, deimintyvių, moterys mandagesnės, dažniau atsiprašinėja, vartoja daugiau prestižinių kalbos formų. Jos nuomone, tokios moterų kalbos ypatybės rodo moters „bejėgiškumą” (powerless language). Dauguma Lakoff teiginių buvo paremti ne empiriniais duomenimis, t. y. atliktais tyrimais, o tiesiog jos pačios gyvenimiška patirtimi ir egzistuojančiais stereotipais. Dėl to jos darbas susilaukė nemažai kritikos. Tačiau iš kitos pusės – visi jos teiginiai ir hipotezės galėjo būti lengvai patikrinti, to ir ėmėsi (ir vis dar imasi) kalbos ir lyties sąsajomis besidomintys sociolingvistai.

Paradoksalu, tačiau skirtingi tyrimai atskleidė ir skirtingus rezultatus. Pvz., Suellen Rundquist tyrinėjo netiesioginę kalbą, mat manoma (ir tokia hipotezė buvo siūlyta dar Lakoff), jog moterys vartoja daug daugiau netiesioginės kalbos nei vyrai. Netiesioginė kalba čia suprantama tokia, kai pasakytas sakiny iš tiesų turi kitą prasmę, pvz., tokiose situacijose:

Vaikas įeina į virtuvę ir pasiima pilną saują kukurūzų spragėsių.

Tėvas sako: *Aš maniau, kad tu mokaisi groti smuiku.*

Vaikas atsiliepia: *Man reikia pasiimti pakylą.*

Tėvas: *Ar ji po kukurūzų spragėsių?*

Pirmasis tėvo teiginys yra netiesioginis, nes juo tėvas nori netiesiogiai pasakyti, kad vaikui derėtų groti smuiku, o ne valgyti spragėsius.

Rundquist tyrimas atskleidė, jog iš tiesų netiesioginės kalbos daugiau vartoja ne moterys, o vyrai. O tai paneigia Lakoff iškeltą hipotezę. Kiti kalbininkai tokią netiesioginę kalbą siejo su mandagumu, nes moterys vartoja ir daugiau mandagumo

formų nei vyrai. Tačiau Rundquist manymu, tokie netiesioginiai pasakymai gali turėti sąsajų su galia, vyravimu, ar stengimusi išvengti tiesioginio nesutarimo ar pykčių.

Kitas dažnas vyrų ir moterų kalbos mitas – jog moterys kalba daugiau nei vyrai. Tačiau ar tai tikrai tiesa? Pasirodo, ne visada. Mokslininkė Marjorie Swacker atliko bandymą: ji atskirai vyrams ir moterims parodė tris XV amžiaus Nyderlandų dailininko Albrecht Durer paveikslus. Jie turėjo juos kuo plačiau apibūdinti, nesvarbu, kiek laiko jiems tai užtruktų. Vidutiniškai vyrams prireikė 13 minučių apibūdinti paveikslus, tuo tarpu moterims – tik 3.17 min. Tad išeitų, jog vyrai kalba daugiau. Sociolingvistai šiuos reiškinius bando paaiškinti remdamiesi kultūriniais skirtumais bei besikeičiančiu lyčių santykiu visuomenėje. Moterims ir vyrams įgijus panašias teises, visuomenėje atliekant panašius vaidmenis, panašėja ar keičiasi ir kalbos priemonės, kurios anksčiau buvo būdingos tik vieniems.

Vilma Bijeikienė ir Andrius Utka, ištyrę lietuvių moterų ir vyrų Seimo narių kalbą, nustatė, jog manymas, kad moters politikoje mandagesnės, neturi pagrindo. Tačiau čia kalbai įtakos gali turėti ne tiek lytis (kas kalba – vyras ar moteris), bet ar aplinka, kurioje kalbama. Todėl įžengusiems į kalbos ir lyties tyrimų sritį, atsiranda nemažai pagundų paslysti, nes ne visi kalbos procesai kartais gali būti paaiškinti tik lyties skirtumu, čia nemažai įtakos gali turėti amžius, socialinė klasė, išsilavinimas, kultūra. Todėl tyrinėjant visada svarbu atsižvelgti ir į šiuos veiksnius.

Štai amerikiečių kalbininkas William Labov, atlikęs tyrimą Martha Vineyard saloje, nustatė, jog bendrai kalboje vykstantys tam tikri pokyčiai (keičiasi garsų tarimas ar atsiranda tam tikros naujos žodžių reikšmės) dažniausiai prasideda vidurinėsios socialinės klasės moterų kalboje. Pokyčiai atsiranda dažniausiai dėl vidinių kalbos veiksnių ir dėl tam tikrų visuomenės pokyčių. Todėl šiuo atveju ne tiek moterys kalba skirtingai, kiek jos pradeda kalbos naujoves, kurios vėliau paplinta ir tarp kitų kalbos vartotojų. Tad ne viskas gali būti paaiškinta tik skirtingais kalbėjimo būdais tarp vyrų ir moterų. Kartais skirtumų tik tarp pačių moterų yra daug daugiau, nei tarp moterų ir vyrų apskritai.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

JUOZAPĖLIS

Dokumentinė apysaka – apie meilę, kovą ir žūtį
bunkerių tamsoje

EUGENIJUS IGNATAVIČIUS

Nr. 3

Šį klausimą jau aptariau su vienu Broliu, ir jis, matydamas, kaip čia moterims yra sunku, per daug nepripriešino.

Kadangi čia yra griežta tvarka, aš Jus noriu iš anksto išpėti, kad šis mano raportas nesukeltų Jums kokių nors nemalonumų iš žemesnio rango vadovų pusės. Aš pati, savavališkai – be viršininkų leidimo, nieko neketinu daryti. Jeigu duosite savo sutikimą, kurį man praėjusiais metais siūlėte, tada kitas reikalas.

Anksčiau ar vėliau aš galiu likti viena, kaip jau ir esu buvusi ne kartą palikta anksčiau, tada aš galiu atsidurti dar blogesnėje padėtyje. Ten, kur gyvenau praėjusiais ir užpraeitais metais tomis pačiomis sąlygomis, mano žinojimas naujų gyvenviečių bei rajonų, kurios tikriausiai yra jau iššifruotos ir bus likviduojamos, tikiuosi, nesutrukdys Jums duoti teigiamą atsakymą.

Man negaila praeityje dalyvavus bendroje kovoje ir niekada nemanyčiau, jog tai būtų neapgalvoto mano žingsnio. Aš, kaip lietuvių žemės dukra, privalėjau įsijungti į išsilaisvinimo kovą, idant mano sesės ir broliai ateityje galėtų džiaugtis laisve ir laimingu gyvenimu. Tačiau dabartinė mano būklė, kai jaučiuosi tik nereikalingu daiktu, yra tikrai nepavydėtina. P/p STIRNA

Deja, šis raportas, rašytas partizanės Izabelės Vilimaitės-Juozapėlio (Margaritos, Stirnos) Vyriausiosios partizanų vadovybės, LLKS Visuomeninio skyriaus viršininkui Juozui Šibailai-MERAINIUI, saviškių meiliai vadinamam DIEDUKUI, išimtas 1952 m. gegužės 26 d. čekistams nukovus Maironio rinktinės vadą Vytautą Sankauską-DAUKANTĄ, Montviliškių kaime, Radviliškio rajone. Jis matyt šį laišką gabeno į Prisikėlimo apygardos arba Vyriausiosios vadovybės LLKS štabą.

Dokumentą tvirtina Šiaulių srities UMGB operatyvinis įgaliotinis, leitenantas Žukauskas (lietuvis!). Į rusų kalbą išvertė – Finkelštein (tikriausiai žydė).

Šis laiškas – paskutiniai Izabelės – Juozapėlio rašyti žodžiai – tarsi atsisveikinimas, mus pasiekęs tik per KGB bylas.

2. Apie meilę, kovą ir žūtį bunkerių tamsoje

„...ko beprašytume iš gyvenimo, jei tėvynėje žydėtų laisvos ir saulėtos vasaros. Nieko daugiau, tik Tavo mažytės širdies” (Iš partizano, poeto VYTENIO-Vytauto Šniuolio laiško, rašyto STIRNAI 1948 m.).

„Tu juk esi geras karys, būk ir savo sielos kariu. Pažvelk, kaip skęsta paleistuvystės jūroje mūsų kraštas, kaip jis svetimšalių yra apkrestas ligomis. Jeigu tu myli, jei brangini savo tėvynę, tai ir kovok, kad ji neišsigimtų nuo sifilio” (Iš STIRNOS laiško, rašyto partizanui AUDRONIUI-Stasiui Satkui 1952 m.)

Jos vardo neaptiksime istorijos žinynuose, nė mokyklų vadovėliuose. Neapdovanota medaliais, nė ordiniais. Dėl socialinės kilmės ir JAV pilietybės negalėjusi įstoti į Medicinos fakultetą Vilniaus universitete, o išėjusi į mišką – atimta teisė kurti šeimą, pagimdyti svajotų vaikų, visus kerėjusi drąsa, nuoširdumu, Dievo duotu balso ir kūno grožiu, degusi gyvenimo geismu ir meile Tėvynei, trumpam, it meteoras, nušvitusi po Filadelfijos dangumi, Žemei apie Saulę apskriejus 27 kartus, žuvusi tėvų krašte – Lietuvoje, netoli Šiluvos...

„Nebuvo dar tokio vyro, dėl kurio eičiau iš proto – 1952 m. balandy rašė kovos broliui AUDRONIUI. Užtat dėl jos grožio kerų iš proto kraustėsi daugelis vyrų partizanų, neabejingi liko net kagėbistai. Deja, meile ir pavydu degę jaunikiai ir pati kerėtoja, vienas po kito, siautėjant pokario metų NKVD mėsmalei, dingo iš pasaulio horizontų, tarsi jų ir nebūta. Viskas šioj žemėj laikina, viskas praeina. Kiekvieno žmogaus gyvenimas nuo pat gimimo apgaubiamas tapsmo ir nykimo kupolu – nuolatinis artėjimas ir tuo pačiu tolimas. Kiekvienas tavo žingsnis, judesys, ištartas garsas, žvilgsnis, įstrigęs atmintin vaizdas yra nepakartojamas. Jo realumas tampa ir nyksta čia pat tolimas į nepasotinamą praeities gelmę. Kaip gražiausią vidudienio saulę uždengia atslinkę debesys, arba ją nakčiai užklosto ilgesingos vakaro žaros, tuo pačiu užsklęsdamos amžiams praėjusios dienos vartus, taip ir brangiausio, artimiausio žmogaus atminimas, kaip jį bemylėtum, atskirtas nuo mūsų juoda nebūties danga, neišvengiamai tolsta šviesos greičiu, sukdamasis tomis pačiomis spiralėmis, kaip ir planetų orbitos apie saulę ar galaktikos ašį. Tolsta ir mūsų tautos didvyrių auka, atlikti žygdarbiai. Kaip ir tu, žmogau, tolsti kiekvieną akimirką pats nuo savęs, tu – vakar dienos, šiandien – jau esi nebe tas. Kaip ir atminimai.

Nejaugi viskas, kas vyksta šioje žemėje, pasmerkta užmarščiai ir išnykimui? Dvasininkai sako, tik siela – vienintelis dalykas, kuris išlieka amžiams, o literatai – žodis, širdies atmintis. Sunku net patikėti, kad Lietuvoje, kaip ir anapus Atlanto, dar kai kam tebegyvenant Izabelės Vilimaitės kartos žmonių, kuriant videofilmą „Stirna”, per didelį vargą buvo įmanoma surasti vieną kitą ją artimiau pažinojusį, galintį gyvu žodžiu paliudyti Jos buvimą šioje žemėje. Kaip stropiai išgenėta praeito šimtmečio trečiajam dešimtmety gimusių patriotų karta, kokia išretėjusi Lietuva! Tik iš Izabelės nuotraukos – energija ir jaunyste tebespinduliuojančios akys, juslingos putlios lūpos, jaunystės žavesys, neleido susitaikyti su mintimi, kad ši drąsi mergina, atviro ir tiesaus žvilgsnio lietuvaite galėjo išnykti su visam, „nepalikusi ženklų, kad žmogumi buvus”.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

ŠALFASS praneša

2008 M. ŠALFASS JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Papildydami mūsų ankstyvesnį pranešimą, pakartotinai skelbiame, kad 2008 m. Š. Amerikos Lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2008 m. gegužės 17–18 dienomis, Detroito, MI. Rengia Detroito LSK „Kovas”, vadovaujamas Paulius Butkūno.

Pagal kovo 15 d. užsibaigusios išankstinės registracijos duomenis, varžybose planuoja dalyvauti 38 komandos iš 8 klubų, tačiau dar ne visi klubai apsisprendė.

Varžybas vykdyti atskirai berniukams ir mergaitėms numatoma tik B (1992–1993 m. gimimo), C (1994–1995 m.) ir D (1996–1997 m.) klasėse, tačiau E (1998–1999 m.) ir F „molekulių” (2000 m. gim. ir jaunesnių) klasėse komandos bus mišrios.

Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek aplinkybės leidžia. Mergaitės gali žaisti berniukų komandoje, tačiau ne atvirkščiai.

Dalyvauti kviečiami lietuvių sporto klubai bei kiti vienetai, užsiregistravę 2008 m. ŠALFASS. Žai-

dėjai turi būti lietuvių kilmės ir registruoti 2008 m. ŠALFASS.

Galutinė komandų ir žaidėjų registracija kartu su mokesčiais privalo būti atlikta **iki 2008 m. balandžio 26 d. imtinai**, adresu: Paulius Butkūnas (15876 Marsha St., Livonia, MI 48154.

Tel.: 734-634-4566 cell.,
734-464-9171 namų,
248-576-1296 darbo,
el. pašto pab21@chrysler.com;
http://detroitkovas.com)

Papildomas ryšys: Mykolas Abarius, tel.: 248-865-0243, el. pašto mabarius@pagac.com

Išsamesnę informaciją gauna sporto klubai. Tolimesnes instrukcijas pateikia varžybų rengėjai. Po galutinės registracijos bus nustatyta tiksli varžybų programa, tvarkaraščiai ir kitos detalės. Visais varžybų reikalais kreipkitės į Paulių Butkūną arba Mykolą Abarių. Sekite LSK „Kovo” internetinę svetainę.

**ŠALFASS centro
valdyba**

GOLFAS

Po ilgos šaltos ir snieguotos žiemos Čikagos Lietuvių golfo klubas (ČLGK) pradeda savo 2008 metų golfo sezoną. Pirmas turnyras įvyks balandžio 13 d. „Village Greens” golfo laukuose.

Per vasaros sezoną Čikagos Lietuvių golfo klubas numato sužaisti net 9 turnyrus. Beveik visi turnyrai lošiami sekmadieniais Čikagos apylinkėje. Visos golfo aikštės jau yra užsakytos ir „Tee Times” užtikrinti. Turnyrų formatas įvairus, pvz. komandinis dviejų ar keturių žaidėjų; asmeniškas gross/net pagal klasę.

ČLGK aktyviai veikia daugiau nei 50 metų. Jo lietuvių kilmės nariai yra moterys, vyrai ir jaunimas – golfo mėgėjai. Jų golfo sugebėjimai

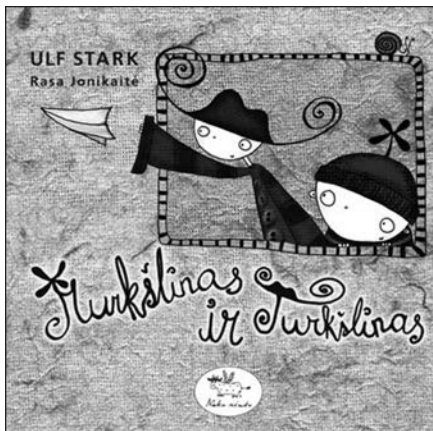
yra įvairaus lygio. Šiuo metu aktyviai dalyvauja 80 narių.

ČLGK pirmininkas, Rimvydas Rimkus, kviečia visus lietuvių kilmės golfo entuziastus prisijungti prie klubo ir patirti, kodėl jis taip ilgai sėkmingai veikia. Dėl bendros informacijos ar kokių klausimų galite skambinti Česiu Balsiu tel.: 708-349-9460 arba aplankyti interneto tinklalapį: www.clgk.org. Ten rasite daug žinių apie klubo istoriją, veiklą, turnyrų rezultatus ir net nuotraukų.

Sėkmingų tolimų ir tiesių smūgių.

ČLGK valdyba

www.draugas.org

Reikšmingiausiu 2007 m. vertimu pripažinta Ulf Stark knyga „Murkšlinas ir Turkšlinas“. Iliustravo Rasa Jonikaitė, vertė Raimonda Jonkutė.

Geriausiu 2007 metų debiutu vaikų literatūroje pripažinta knygos „Miegančios boružės“ autorė – Urtė Uliūnė.

Keturios leidyklos „Nieko rimto“ išleistos knygos pelnė IBBY apdovanojimus

Š. m. balandžio 2 d. Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus inicijuota komisija paskelbė geriausias 2007 metais išleistas knygas. Didžiausio pripažinimo sulaukė leidykla „Nieko rimto“. Net keturios šios leidyklos knygos pelnė IBBY apdovanojimus: geriausia metų knyga vaikams ir paaugliams, geriausia metų knyga mažiausiems skaitytojams, reikšmingiausias ir meniškiausias metų vertimas ir reikšmingiausias vaikų literatūros debiutas.

Geriausia 2007 metų knyga vaikams ir paaugliams pripažinta Gendručio Morkūno knyga „Grįžimo istorija“. Nepaprastos istorijos autorius yra fizikas, kuris tampa vaikų knygų rašytoju vakarais ir savaitgaliais. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas paskelbė meniškiausių 2007 metų knygų dvyliktuką, į kurią pateko vienintelė vaikų knyga – Gendručio Morkūno „Grįžimo istorija“. Tai jau antras rimtas rašytojo kūrybos įvertinimas – knyga „Vasara su Katšuniu“ IBBY buvo išrinkta geriausiu vaikų ir paauglių literatūros 2005 metų debiutu.

Geriausia 2007 metų knyga mažiausiems skaitytojams pripažinta Kęstučio Kasparavičiaus knyga „Dingęs paveikslas“. Šios detektyvinės istorijos autorius buvo apdovanotas ir Valstybinė kalbos inspekcijos komisijos už 2007 metais taisyklingiausia kalba parašytą knygą (redaktorius – Kęstutis Urba). Tai pirmasis Lietuvos menininkas, apdovanotas reikšmingiausiam tarptautiniam vaikų literatūros apdovanojimui – Hans Christian Andersen premijai! „Dingęs paveikslas“ – antroji dailininko ir rašytojo knyga, pelniusi IBBY nominaciją (2005 m. geriausia metų knyga išrinkta Kęstučio Kasparavičiaus „Kvailos istorijos“).

Reikšmingiausiu ir meniškiausiu 2007 metų vertimu vaikams pripažinta Ulf Stark knyga „Murkšlinas ir Turkšlinas“. Knygą iš švedų kalbos vertė Raimonda Jonkutė. „IBBY skirtas apdovanojimas už ‘Murkšlino ir Turkšlino’ vertimą buvo nepaprastai maloni staigmena ir džiaugsmas dėl to, kad pastebėjo du (vis norisi sakyti ‘mano’) mielus, graudžiai juokingus Ulf Stark sugalvotus keistuolius, kuriuos išleidi į širdį nuo pat pirmo puslapio. Man pačiai tai, žinoma, profesinis pripažinimas ir paskatinimas”

– dalinosi išpūdžiais šiuo metu Švedijoje gyvenanti vertėja. Ji yra išvertusi ir daugiau leidyklos „Nieko rimto“ knygų, kurias itin pamėgo mažieji mūsų skaitytojai: Jujjos ir Tomo Nieslanderių „Mamulė Mū“, „Mamulė Mū laipioja po medžius“, Ulf Stark „Sikstenas“, „Stebuklingas berniukas“.

Geriausiu 2007 metų debiutu vaikų literatūroje pripažinta leidyklos „Nieko rimto“ išleistos knygos „Miegančios boružės“ autorė – Urtė Uliūnė. Tai dailininkės Sigutės Ach atrastas perliukas ir bendras darbas. Parašyti knygą, skirtą tiems, kurie nepastebimi šiame Dideliame Pasulyje, tuo metu dar šešiolikmetę Urtę paskatino mintis, kad vabaliukai taip pat turi savo gyvenimo istorijas. Šiuo metu jaunoji rašytoja mokosi dvyliktoje klasėje ir griežia smuiku mokinių stygininkų orkestre ir ansamblyje.

Leidyklos „Nieko rimto“ vadovas Arvydas Vereckis džiaugiasi leidyklos pasiekimais, ne tik skaitytojų, bet ir kritikų, vaikų literatūros specialistų puikiai vertinama leidyba. „Skirtos nominacijos patvirtina, kad leidykla kiekvienais metais užtikrintai įvykdo savo užsibrėžtus tikslus. Geri įvertinimai skatina ir toliau kokybiškai bei kūrybiškai dirbti vaikams ir taip investuoti į savo ir vaikų ateitį. Visa leidyklos komanda intensyviai dirba ir dar šiais metais Lietuvos knygynus papildys naujos, ypatingos knygos. Didžiuojamės dirbdami ne tik su Lietuvos ir užsienio elitiniais rašytojais, dailininkais, bet ir kasmet atrandamais naujais talentais“ – kūrybiniais siekiais dalinosi smagios leidyklos vadovas.

Leidykla „Nieko rimto“ didžiulio dėmesio sulaukė ir š. m. knygų mugės metu. Kasmet savo bičiulius ir žiniasklaidą stebinanti originaliu stendu, šikart leidykla mugės svečius kvietė pasisvečiuoti princesių rūmuose ir pasikeisti savo svajonėmis su Sigute Ach! Leidyklos logotipą „Sparnuota karvutė“ jau atpažįsta didžiulis gerbėjų ratas, pamėgtas knygeles skaito ne tik mažieji, bet ir jų tėveliai, kaskart leidyklos darbuotojus apibėrdami klausimais, kada išleis naujas knygas ar jų tęsinius.

„Smagu, kai knygų mugėje prasidėjusi draugystė tęsiasi ištisus metus...!“ – džiūgavo leidyklos „Nieko rimto“ komanda.

Alfa.lt

Parduodami 36 tomiai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone. Kaina 500 dol. Parduodami ir atskiri tomiai. Tel. 773-585-9500

Režisierius A. Stonys skaitys paskaitas San Francisco

Balandžio 4–14 dienomis garsus lietuvių kino režisierius Audrius Stonys lankysis Californijoje, kur skaitys paskaitas San Francisco Stanford ir Berkeley universitetuose.

Paskaitų metu jis pristatys dokumentinio kino principus, savo kūrybą, lietuvišką dokumentinio kino mokyklą.

Susipažinti su režisieriumi ir jo kūryba bus galima Center for Russian, East European & Eurasian Studies (CREEES), Stanford University (417 Galvez Ave., Stanford, CA 94305, Building 200-002) balandžio 10 d. 7 val. v. ir Berkeley Pacific Film Archive balandžio 7 d. 7:30 val. v.

Režisierius Audrius Stonys

Bus rodomi tiek ankstesni Audriaus Stonio filmai „Neregių žemė“, „Viena“, „Skrajojimai mėlyname lauke“, „Ūkų ūkai“, tiek ir naujasis režisieriaus darbas „Varpas“.

Stanford ir Berkeley universitetai laikomi vienais labiausiai prestižinių Amerikoje ir pasaulyje.

Prieš mėnesį Audrius Stonys skaitė paskaitas Barselonoje, Pompeu Fabra Universitet, o sausio mėnesį Indijoje, Satyajit Ray Institute.

A. Stonys yra sukūręs 14 filmų. Režisieriaus A. Stonio filmai apdovanojami daugelyje tarptautinių kino festivalių. „Neregių žemė“ 1992 m. pelnė Europos Kino Akademijos apdovanojimą „Felix“ už geriausią Europos metų dokumentinį filmą. 2002 m. A. Stoniui skirta Nacionalinė Kultūros ir meno premija bei lietuviškas „Oskaras“ – Lietuvos Kinematografinių sąjungos apdovanojimas. A. Stonio filmų retrospektyvos buvo pristatytos Šveicarijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, JAV, Rusijoje, Izraelyje, Čekijoje, taip pat Lietuvos miestuose.

Režisierius mielai susitiks su San Francisco lietuviais. Į susitikimą su Audriumi Stoniu lietuvius kviečiame balandžio 6 d., sekmadienį, 5 val. p.p. adresu: 3249 Sun Valley Ave., Walnut Creek, CA 94597. Tel.: 650-799-3910 Diana (prašome pranešti apie dalyvavimą).

Paruošė Laima Apanavičienė

„KELIONĖ SU BERNARDINAI.LT“

Bernardinai.lt – interneto dienraštis – švėsdamas ketvirtąjį gimtadienį, siūlo jums „Kelionę su Bernardinai.lt“.

Tai puikios poligrafijos, spalvotos 96 puslapių žurnalas – almanachas. Viliamės, jog leidinio temų įvairovė, svarstymų gylis, teksto ir vaizdo sąsąskambis nepaliks abejingų.

„Kelionė su Bernardinai.lt“ – puiki dovana kiekvienam, ieškančiam orientyrų spygliuotoje kasdienybės kelionėje. Viliamės, kad žurnalą įsigysite patys ir padovanosite savo bičiuliams ir artimiesiems, kaip Velykų dovaną.

Kaip įsigyti „Kelionę su Bernardinai.lt“?

Žurnalą jau galite įsigyti Vilniaus Bernardinų bažnyčioje, interneto dienraščio redakcijoje (Maironio g.10, Vilnius), Katalikų pasaulio ir Katedros knygynuose Vilniuje, Liuteronų knygyne (Vokiečių g-vė) Vilniuje, Šv. Kazimiero knygyne Kaune, Kretingos „Špitolėje“, o vėliau Vyskupijų katechetikos bei pastoraciniuose centruose, taip pat interneto knygyne: www.patogupirkti.lt

Perkantys 10 ir daugiau egzempliorių leidinį gali užsisakyti Bernardinai.lt redakcijoje (tel. (8-5) 231

3009 el. paštas: zurnalas@bernardinai.lt)

Perkant ar užsakant leidinį redakcijoje, jo kaina – 10 litų. Įsigyjant žurnalą kitur, kaina priklausys nuo platintojų antkainio.

Planuojame, kad „Kelionė su Bernardinai.lt“ taps ketvirtiniu leidiniu. Tačiau viskas priklausys nuo to, kiek pakeleivių bursis draugėn. Taigi, įsigydami žurnalą, jūs prisidedate prie to, jog kūnu taptų ir kiti žurnalo numeriai.

Bernardinai.lt

Zenonas Obelenis, gyvenantis **Novelty, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Ona Jankauskas, gyvenanti **Clay, MI**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Laima Jarašūnas, gyvenanti **Santa Monica, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdus ačiū.

Nuomonė

Ar išsaugosime savo šaknis?

Atkelta iš 4 psl. gruodžio mėnesį į diskotekas einančiu jaunimu. Vėliau tiesiog priprato, o dabar turbūt ir patys mielai kokį klumpakojį prieš Kalėdas patryptų, jei tik mokėtų. Šiaudų po staltiese per Kūčias dabar pakįšame ar su žvakės vašku buriame tik retas.

Nykstančių ir į raudonąją knygą vertų įrašyti tradicijų būtų galima priskaičiuoti ir daugiau, tačiau bene liūdniausia, kad jos nyksta itin sparčiai. Matyt, natūralu, kad su laikmečiu keičiasi ir požiūris į senolių palikimą bei tradicijas, tačiau, kai per mažiau nei dvidešimt metų šalyje radikaliai pasikeičia ne tik politinė santvarka, o ir gyvenimo būdas, tikėtis, jog šimtmečiais puoselėtos tradicijos išliks nepakitusias — tikriausiai naivu. Mūsų šaknis nyksta, tačiau ar jas išsaugosime, priklausys tik nuo mūsų pačių.

Praėjus keliolikai metų nuo istorinio lūžio lietuvių tautoje, kai išsivadavę iš sovietinio jungo išokome į laisvių pilną kapitalistinį pasaulį, jau kas dešimtas iš mūsų gyvena užsienyje. Tą pačią Kūčių vakarienę ar Velykų margučius dažnas valgome nebe Kaune, Anykščiuose, Mosėdyje ar Gargžduose, o Dubline, Malagoje,

Detroite ar Mančesteryje.

Nepaisant to, kad pagrindines lietuviškas tradicijas šiuo metu dar bandome puoselėti, nauja aplinka, vietinė kultūra bei masinė komunikacija daro neigiamą įtaką ir neišvengiamai, ar tų pačių tradicijų laikysimės po 10-20 metų. Kita vertus, Lietuvoje tradicijoms keičiantis ir nykstant ne ką lėčiau nei emigracijoje, galbūt toli nuo tėvynės esantys lietuviai kaip tik ir bus tie atlaikiusieji laikmečio ir aplinkos išbandymus. Juk sunkiausiai pasiekiamas ir įgyvendinamas troškimas visada būna saldžiausias jį pasiekus. Tad gal mes užsibrėšime tikslą ir užsienyje gimusiems ar dar gimsiantiems vaikams stengsimės perteikti vis dar mūsų papročius?

Kartą mūsų šaknis jau buvo pakeistos iš pagrindų. Karalius Mindaugas pradėjo, o didysis kunigaikštis Vytautas pabaigė palaidoti ištisą kultūrą, kuri gyvavo beveik septynis tūkstantmečius, vadinosi – pagonybe ir buvo lietuviškos šaknis. Ar tas pats gresia ir dabar? Rinktis mums, tačiau aš vis tiek naiviai norėčiau, kad margučius dažyti mokėtų ir mano anūkai. O ko norėtumėt Jūs?

Anglija.lt

Margumynai

Koks skirtumas tarp žalčio ir gyvatės

Gyvatė ir žaltys yra gana panašūs, todėl tik žinovas juos atpažįsta.

Žaltys (angl. grass-snake; rus. už; len. vounž, lat. žalis čuška; lot. adder).

Žalčių yra įvairių, bet Lietuvoje populiariausias yra tropidonotus, nenuodingas, 1,5 metro ilgio. Jis yra pilkai žalsvas su didelėmis geltonomis dėmėmis galvos šonuose.

Lietuvoje, netoli Trakų, Rūdininkų girioje, yra apščiiai žalčių (coronella austriaca). Jų ilgis yra apie 1 metras. Toje girioje 1985 metais buvo nušautas paskutinis lokys, o 1925 metais – paskutinis briedis.

Senovėje lietuviai žaltį garbino. Namuose žalčiams paruošdavo ne tik maisto, bet ir guolį – migį. Buvo tikima, kad žalčiai namams atneša laimę.

1547 metais Mažvydas rašė apie žalčio garbinimą. Apie tai 1595 metais rašė Daukša, o 1587 – vysk. M. Giedraitis. Pretorijus rašė, kad anuo met būdavo tokie burtininkai, vadinti „žaltonys“, atlikę religines apeigas. XVI amžiaus pabaigoje vyskupas Valančius rašė, kad žemaičiai savo namuose augindavo žalčius. Žalčių kaukoles perdūrė, suverdavo jas ant siūlo ir nešiodavo ant kaklo kaip apsaugą nuo ligų.

Gyvatė (angl. snake; rus. zmėja; len. zemija).

Gyvačių yra įvairių. Įdomu, kad jos moka gyventi visur: pievose, krūmuose, vandenyje, dykumų smiltynuose; jos neturi nei rankų, nei kojų, bet lipa į medžius ir gyvena ant medžio šakų. Jos neturi sparnų, bet moka „skristi“ nuo vieno medžio ant kito; jos moka nusileisti ant kito medžio šakų. Jos maitinasi pelėmis, žiurkėmis, voverėmis, kurmiai, apilėšia paukščių lizdus. Nuodų lašais

jos užmuša arba paralyžiuoja savo aukas. Jos aukų nekramto, bet praryja visą grobį.

Žiemos metu jos miega. Gyvatės veisiasi dėdamos kiaušinius, jų neperi, nes vaikai tuojau pat išrieda. Jų nežindo, bet maitina atrajomis.

Pasaulyje yra apie 3,000 įvairių skirtingų gyvačių. Jų nėra Airijoje, Naujojoje Zelandijoje ir Didžiojo vandenyno salose. Yra šalių, kur žmonės gyvates valgo.

Yra gyvačių, pvz., Coluber, Noja, kurios išpažįsta monogamiją, kur patinas bendrauja tik su viena patele.

Kasmet pasaulyje gyvatės nužudo daugiau negu 30,000 žmonių.

Pietų Amerikoje nuodingasis „boa“ smauglys yra iki 6 metrų ilgio, o gyvatė anakonda yra 10 metrų ilgio, ji nenuodinga. Mažiausios gyvatės gyvena Sirijoje, jos yra mezgimo adatos ilgio. Atogrąžų šalyse gyvatės yra ilgesnės negu 30 pėdų! O šaltų kraštų šalyse, kaip Lietuva, gyvatės yra daug trumpesnės.

Nuo Adomo ir Ievos laikų į gyvatę žmonės žvelgia neigiamai – kaip į gundytoją ir apgavikę (Pr 3:1-6). Knygoje „The Complete Book of Heraldry“, tarp tūkstančių įvairių pasaulio šalių herbų, randame vos tik vieną herbą su trimis gyvatėmis (191 psl.). Nepaisant tokio gyvačių nepopuliarumo, romėnų sveikatos dievo Eskulapo įtakos dėka gyvatė pasidarė net sveikatos simboliu. Net šiandieną gydytojų ir vaistinių emblema tebėra gyvatė! Esą, gyvatės vardas yra susijęs su gyvybe ir su sveikata.

Atsimenu, maždaug 1935 metais, Biržuose mano senelis degtinės butelyje turėjo pamerktą gyvatę. Jis tą degtinę gerdavo kaip vaistą viduriams.

Eugenius Gerulis

A † A MARIA PRANSKEVIČIUS

Mirė 2008 m. balandžio 2 d., sulaukusi 83 metų amžiaus. Paskutiniu metu gyveno Woodridge, IL, anksčiau Čikagos Marquette Park apylinkėje.

Gimė Rumšiškėse, Lietuvoje.

Liūdi artimieji Kanadoje, Amerikoje ir Lietuvoje.

A. a. Maria bus pašarvota penktadienį, balandžio 4 d. nuo 3 v. p. iki 8 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 5 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Maria bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Saulutei“, Lietuvių fondui ar šv. Mišioms.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A Dr. ALGIRDUI MACIŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą dr. DANUTĘ MOCIENĘ ir jos šeimą bei visus artimuosius.

Dr. Vitas ir Dalia Alekna
Dr. Alvydas Konce

A † A SIGITUI MIKNAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną JANINĄ, vaikus RŪTĄ ir VYTAUTĄ su šeimomis.

Liūdime kartu su jumis.

Vitas ir Dalia Alekna su vaikais

Mylimam broliui

A † A JUOZUI AMBROZAIČIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame dr. KAZIMIERĄ AMBROZAITĮ ir jo šeimą.

Laima ir Henrikas Novickai

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A † A KAZYS MIECEVIČIUS

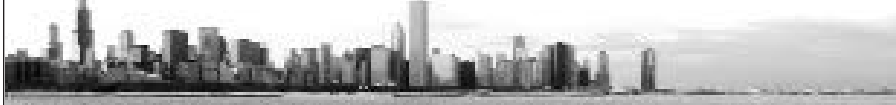
Jau prabėgo penkeri metai, kai netekome mylimo vyro, tėvo, senelio ir prosenelio.

Šią sukaktį paminėti šv. Mišios už a. a. Kazimiero sielą bus aukojamos 2008 m. balandžio 20 d. 9:30 val. ryto, Notre Dame bažnyčioje, 1005 Moore Rd., Michigan City, IN.

Maloniai prašome draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasimelsti.

Liūdinti šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Balandžio 5 d., 9:30 val. r. Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Mišios vyks seselių motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos St. Pascal parapijos kun. Paul Seaman.

◆**Balandžio 10 d. organizuojama** kelionė į baletą spektaklį „Miegiančioji gražuolė“ (Civic opera House). Spektaklio pradžia 2 val. p.p. Išvažiuojame 12:30 val. p. p. iš PLC kiemo. Kaina su kelione – 75 dol. Vietas užsisakyti galite tel.: 630-968-0184 (R. Kronas).

◆**Tuoju po 9 val. r. šv. Mišių Šv. Antano** bažnyčioje balandžio 13 d. visus ciceriečius kviečiame į kavutės kambarį, kur vyks JAV LB Cicero apylinkės metinis susirinkimas. Dienotvarkėje: Cicero apylinkės valdybos veiklos apžvalga, išdininko ataskaita, revizijos komisijos pranešimas. Šiais metais baigiasi valdybos narių kadencija, tad bus renkami nauji nariai. JAV LB Cicero valdyba kviečia visus gausiai dalyvauti šiame susirinkime.

◆**Cicero Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“** susirinkimas vyks balandžio 20 d. 11:30 val. r. Šv. Antano parapijos mokyklos patalpoje (Įėjimas nuo bažnyčios). Visų kuopos narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo – pabendravimas.

◆**Hilton (Oak Lawn, IL) viešbutyje** balandžio 20 d., sekmadienį, įvyks Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos 40-oji jubiliejinė vakarienė. Pradžia 1 val. p. p.

◆**Balandžio 20 d., sekmadienį, 2 val. p.p.** Šv. Kazimiero seserų rėmėjų draugija rengia žaidimų popietę (Bingo Party). Popietė vyks Maria High School patalpoje (67-ta ir California gatvių kampas, Chicago). Įėjimas nuo 12 val. p.p. iš kiemo pusės.

Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas rengia „Durnelių“ pietus **sekmadienį, balandžio 20 d., 12 v. p.p.** Vaisinsime gardžiais pyragaičiais ir kava. Visi nuoširdžiai kviečiami smagiai popietę. (Žemaitijoje nuo senų laikų „durneliais“ buvo vadinami virti tarkuotų bulvių kukuliai.)

SIELOVADOS KONFERENCIJA ČIKAGOJE

Balandžio 26 d., šeštadienį, seserų kazimieriečių Motiniškuose namuose (2601 W. Marquette Rd., Chicago) vyks konferencija „Lietuvių katalikų sielovada JAV“, kurią ruošia Lietuvos vyskupų konferencijos Išeivijos lietuvių katalikų sielovados delegatūra ir Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija. 8 val. r. – šv. Mišios vienuolyno koplyčioje (arkivysk. S. Tamkevičius, prel. E. Putrimas ir visi kunigai bei konferencijos dalyviai); 8:30 val. r. – konferencijos registracija; 9 val. r. – 4 val. p.p. – konferencijos programa. Daugiau informacijos tel.: 416-233-7819, fax: 416-233-5765, el. paštu: putrimas@sielovada.org ar admin@sielovada.org

Sielovados konferencijos išvakarėse, balandžio 25 d., penktadienį, 7 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre (5600 S. Claremont Ave., Chicago) bus atidaroma fotomenininko **Jono Kuprio fotografijų paroda** apie JAV lietuvių katalikų veiklą.

Bus galima įsigyti Šiluvos jubiliejui skirtų kolekcinė vokų su Šiluvos Madonos atvaizdo JAV pašto ženklais.

Kviečiame dalyvauti lietuvių sielovadoje dirbančius kunigus, parapijų tarybų/komitetų narius, parapijos veikloje dalyvaujančias ir ją remiančias organizacijas, vienuolijas, parapijiečius ir sielovados bendradarbius. Adresas: 2601 W. Marquette Road, Chicago, IL 60629.

Stefa Šidlauskas, gyvenanti Oak Lawn, IL, mums rašo: „Nuoširdžiai dėkoju už nuostabų kalendorių ir kasmet gražėjančias korteles“. Už tai skaitytoja paaukojo „Draugui“ 100 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų dosnumą.

Galėsite nusipirkti kugelio, dešrelių, pyrago, kavos. Bus parduodami naminiai pyragai ir naminė duona. Seselės ir rėmėjos kviečia apsilankyti, linksmai praleisti laiką ir paremti Šv. Kazimiero seserų vienuolyną.

◆**Lietuvių operos spektaklis G. Verdi „La Traviata“** įvyks balandžio 27 d. Morton mokyklos salėje (2423 S. Austin Blvd., Cicero). Bilietus į Lietuvių operos spektaklį galite nusipirkti: siuntinių persiuntimo įstaigoje „Atlantic“, įsikūrusioje šalia „Seklyčios“ (2719 W. 71st St., Chicago) ir parduotuvėje „Lietuvėlė“ (5741 S. Harlem Ave., Chicago). Bilietus prašome įsigyti iš anksto, nes spektaklio dieną prie įėjimo į salę bilietai bus 5 dol. brangesni.

◆**Lemonto socialinių reikalų skyrius** praneša, kad į Lietuvių operos spektaklį „La Traviata“ balandžio 27 d., sekmadienį, bus galima nuvykti autobusu. Kaina – 10 dol. asmeniui. Nuo PLC pastato autobusus išvyks 12:30 val. p.p. Vietas užsisakyti galite paskambinę R. Kronui tel.: 630-968-0184.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Balandžio 20 d., sekmadienį, 1 val. p.p.** Beverly Shores, IN Šv. Onos bažnyčioje vyks lietuviškos pamaldos. Giedos bažnytinis choras. Šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ.

◆**Los Angeles Šiluvos šventės** rengimo komitetas praneša, kad Šiluvos Marijos Apsireiškimo 400 metų jubiliejus Los Angeles bus švenčiamas š. m. gegužės 4 d., sekmadienį, 3:30 val. p.p. Our Lady of the Angeles katedroje, 555 Temple St. Los Angeles. Pagrindinis šv. Mišių cebrantais – Kauno metropolitas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Laukiama prelado Ed. Putrimo bei kitų svečių. Informaciją teikia Marytė Newsom tel.: 310-553-2836 ir Šv. Kazimiero parapijos raštinė tel.: 323-664-4660.

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIO SPEKTAKLIS KOMEDIJA „REIKIA ARKLIO“ VYKS BALANDŽIO 6 D., SEKMADIENĮ, 2 VAL. P. P. JAUNIMO CENTRE

Bilietus galima įsigyti iš anksto siuntinių persiuntimo įstaigoje „Atlantic Express“, įsikūrusioje šalia „Seklyčios“, o spektaklio dieną nuo 1 val. p.p. – prie įėjimo durų. Bilieto kaina – 20 dol. Jaunimui iki 10 m. – nemokamai. Po spektaklio bus vaisės ir pabendravimas JC kavinėje.

Rengia „Margutis II“.

Kovo 28 d. Vittum Park (5010 West 50th Street) vykusiame susirinkime vyresnieji gyventojai turėjo progos išgirsti, kokių paslaugų jie gali tikėtis iš federalinės ir vietinės valdžios. Renginyje dalyvavę 3-os apygardos Kongreso narys Dan Lipinski kartu su 23-ios apylinkės miesto komisijos nariu Mike Zalewski ir 21-os apygardos valstijos atstovu Bob Molaro papasakojo susirinkusiems, kokias lengvatas gali gauti vyresnieji gyventojai ir kur kreiptis pagalbos. „Padėti vyresniems gyventojams yra mano pagrindinis uždavinys“, – sakė susitikime Kongreso narys Lipinski.

Nuotraukoje: Kongreso narys Dan Lipinski kalbasi su atvykusiais į susitikimą.

Joe Kulys nuotr.

Dėmesio! Paramos prašymų ir žiniasklaidos anketos priimamos iki **balandžio 15 dienos** (pašto antspaudas).

Anketas galite rasti apsilankę LF interneto svetainėje www.lithuanianfoundation.org.

Lietuvių Fondo adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Kovo 25 d. Šv. Kazimiero seselių kongregacijos seserys generalinė vyresniąją seselę Immacula Wendt, SSC jau trečią kartą išrinko šios kongregacijos generaline vyresniąja. Pirmąja jos pavaduotoja išrinkta seselė Regina Marie Dubickas, SSC.

Kongregacijos seselės įsikūrusios pietinėje Čikagos dalyje ir žinomos savo gerais darbais. Čikagiečiai žino jų Maria High School ir Holy Cross ligoninę. Jau daugelį metų seselės kazimierietės rūpinasi Motinos Marijos Kaupaitės, šios kongregacijos įsteigėjos, beatifikacijos procesu.

Nuotraukoje iš kairės: seselės kazimierietės Immacula Wendt, SSC ir Regina Marie Dubickas, SSC.

Joe Kulys nuotr.